

Usmernenia

Usmernenia 05/2020 k súhlasu podľa nariadenia 2016/679

Verzia 1.1

Prijaté 4. mája 2020

Postupnosť verzií

Verzia 1.1	13. mája 2020	Oprava formátovania
Verzia 1.0	4. mája 2020	Prijatie usmernení

Obsah

0	Predslov	4
1	Úvod	4
2	Súhlas v článku 4 ods. 11 Všeobecného nariadenia o ochrane údajov	6
3	Prvky platného súhlasu	7
3.1	Slobodný / slobodne daný	7
3.1.1	Nepomer moci	8
3.1.2	Podmienenosť	10
3.1.3	Podrobnosť	12
3.1.4	Nepriaznivé následky	13
3.2	Konkrétny	14
3.3	Informovaný	15
3.3.1	Minimálne obsahové požiadavky na súhlas, aby bol „informovaný“	15
3.3.2	Ako poskytovať informácie	16
3.4	Jednoznačný prejav vôle	18
4	Získanie výslovného súhlasu	21
5	Ďalšie podmienky na získanie platného súhlasu	23
5.1	Preukázanie súhlasu	23
5.2	Odvolanie súhlasu	24
6	Vzťah medzi súhlasom a inými právnymi základmi v článku 6 Všeobecného nariadenia o ochrane údajov	26
7	Osobitné oblasti záujmu vo Všeobecnom nariadení o ochrane údajov	26
7.1	Deti (článok 8)	26
7.1.1	Služba informačnej spoločnosti	28
7.1.2	Ponúkané priamo dieťaťu	28
7.1.3	Vek	28
7.1.4	Súhlas dieťaťa a rodičovské práva a povinnosti	29
7.2	Vedecký výskum	31
7.3	Práva dotknutých osôb	33
8	Súhlas získaný podľa smernice 95/46/ES	34

Európsky výbor pre ochranu údajov

so zreteľom na článok 70 ods. 1 písm. e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“),

so zreteľom na Dohodu o EHP, a najmä na prílohu XI a protokol 37 k tejto dohode, v znení rozhodnutia Spoločného výboru EHP č. 154/2018 zo 6. júla 2018¹,

so zreteľom na články 12 a 22 svojho rokovacieho poriadku,

so zreteľom na usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k súhlasu podľa nariadenia 2016/679, WP 259 rev. 01,

PRIJAL TIETO USMERNENIA

0 PREDISLOV

Dňa 10. apríla 2018 prijala pracovná skupina zriadená podľa článku 29 svoje usmernenia k súhlasu podľa nariadenia 2016/679 (WP 259 rev. 01), ktoré Európsky výbor pre ochranu údajov (ďalej len „EDPB“) schválil na svojom prvom plenárnom zasadnutí. Tento dokument je mierne upravenou verziou týchto usmernení. Akýkoľvek odkaz na usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k súhlasu (WP 259 rev. 01) by sa mal odteraz vykladať ako odkaz na tieto usmernenia.

EDPB si všimol, že sú potrebné bližšie objasnenia, predovšetkým vo vzťahu k týmto dvom otázkam:

- 1 Platnosť súhlasu poskytnutého dotknutou osobou pri kontakte s tvz. „cookie walls“;
- 2 Príklad 16 týkajúci sa rolovania [scrolling] a poskytnutia súhlasu.

Odseky týkajúce sa týchto dvoch otázok boli revidované a aktualizované, pričom zvyšok dokumentu zostal nezmenený, s výnimkou redakčných zmien. Revízia sa konkrétne týka:

-) časti o Podmienenosti (odseky 38 až 41),
-) časti o Jednoznačnom prejave vôle (odsek 86).

1 ÚVOD

1. V týchto usmerneniach sa uvádza podrobná analýza pojmu „súhlas“ vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov 2016/679 (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“). Koncept súhlasu, ako sa doposiaľ používal v smernici o ochrane údajov (ďalej len „smernica 95/46/ES“) a v ePrivacy smernici, sa rozvinul. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa uvádza podrobnejšie vysvetlenie a špecifikácia požiadaviek na získanie a preukázanie platného súhlasu. Tieto usmernenia sú zamerané

¹ Odkazy na „členské štáty“ v tomto dokumente by sa mali chápať ako odkazy na „členské štáty EHP“.

na uvedené zmeny, poskytujú praktické usmernenie na zabezpečenie súladu so všeobecným nariadením o ochrane údajov a vychádzajú zo Stanoviska 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k súhlasu. Je povinnosťou prevádzkovateľa inovovať s cieľom nájsť nové riešenia, ktoré sa budú pohybovať v medziach zákona a budú lepšie podporovať ochranu osobných údajov a záujmy dotknutých osôb.

2. Súhlas zostáva jednou zo šiestich podmienok zákonnosti spracúvania osobných údajov, ako sú uvedené v článku 6 všeobecného nariadenia o ochrane údajov². Keď prevádzkovateľ začína činnosti, ktoré zahŕňajú spracúvanie osobných údajov, musí zvážiť, čo je primeraným zákonným dôvodom plánovaného spracúvania údajov.
3. Vo všeobecnosti súhlas môže byť primeraným právnym základom, ak je dotknutej osobe ponúkaná kontrola a možnosť skutočnej voľby, či ponúkané podmienky prijme alebo odmietne bez nepriaznivých následkov. Pri vyžadovaní súhlasu je prevádzkovateľ povinný posúdiť, či budú splnené všetky požiadavky na získanie platného súhlasu. Súhlas získaný v plnom súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov je nástrojom umožňujúcim dotknutým osobám kontrolu nad tým, či sa osobné údaje, ktoré sa ich týkajú, budú spracúvať, alebo nie. V opačnom prípade sa kontrola zo strany dotknutých osôb stáva iluzórnou a súhlas nebude platným základom pre spracúvanie údajov, čím sa spracovateľská činnosť stáva nezákonnou³.
4. Existujúce stanoviská pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k súhlasu⁴ sú naďalej relevantné, ak sú v súlade s novým právnym rámcom, keďže vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa kodifikujú existujúce usmernenie tejto pracovnej skupiny a všeobecné osvedčené postupy, a väčšina kľúčových prvkov súhlasu zostáva rovnaká podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov. EDPB skôr rozširuje a dopĺňa predchádzajúce stanoviská pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 ku konkrétnym otázkam, vrátane odkazu na pojem súhlas podľa smernice 95/46/ES, ako by ich nahrádzala.
5. Ako pracovná skupina zriadená podľa článku 29 uviedla vo svojom Stanovisku 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas, vyzývanie ľudí na akceptáciu spracovateľskej operácie, by malo podliehať prísnyim požiadavkám, pretože sa týka základných práv dotknutých osôb, pričom prevádzkovateľ chce začať spracovateľskú operáciu, ktorá by bola bez súhlasu dotknutej osoby nezákonná⁵. Kľúčová úloha súhlasu je zdôraznená v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie. Získaním súhlasu navyše nezaniká ani sa žiadnym spôsobom neobmedzuje povinnosť prevádzkovateľa dodržiavať zásady spracúvania údajov uvedené vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, osobitne v článku 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov týkajúce sa spravodlivosti, nevyhnutnosti a primeranosti, ako aj kvality údajov. Aj keď je spracúvanie osobných údajov založené na súhlase dotknutej osoby,

² V článku 9 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je uvedený zoznam možných výnimiek zo zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov. Jednou z uvedených výnimiek je situácia, keď dotknutá osoba vyjadrila výslovný súhlas s využívaním týchto údajov.

³ Pozri aj Stanovisko 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 6 – 8, a/alebo Stanovisko 06/2014 k pojmu oprávnené záujmy prevádzkovateľa podľa článku 7 smernice 95/46/ES (WP 217), s. 9, 10, 13 a 14.

⁴ Predovšetkým Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187).

⁵ Stanovisko 15/2011, na strane o vymedzení pojmu súhlas (WP 187), s. 8.

neoprávňuje to na získavanie údajov, ktoré nie sú potrebné na uvedený účel spracúvania údajov, a takéto získavanie údajov by bolo zásadne nespravodlivé⁶.

6. EDPB sa medzičasom oboznámil s preskúmaním ePrivacy smernice (2002/58/ES). Pojem súhlas v návrhu ePrivacy nariadenia je naďalej prepojený s pojmom súhlasu vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov⁷. Organizácie budú podľa nástroja pre súkromie a elektronické komunikácie pravdepodobne potrebovať súhlas pre väčšinu online marketingových správ alebo marketingových volaní a online metód sledovania vrátane používania súborov cookies, aplikácií alebo iného softvéru. EDPB už poskytol európskemu zákonodarcovi odporúčania a usmernenia k návrhu ePrivacy nariadenia⁸.
7. Pokiaľ ide o existujúcu ePrivacy smernicu, EDPB poznamenáva, že odkazy na zrušenú smernicu 95/46/ES sa chápu ako odkazy na všeobecné nariadenie o ochrane údajov⁹. Platí to aj pre odkazy na súhlas v platnej smernici 2002/58/ES, keďže od 25. mája 2018 (ešte) nebude účinné ePrivacy nariadenie. Podľa článku 95 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa neukladajú dodatočné povinnosti, pokiaľ ide o spracúvanie v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb vo verejných komunikačných sieťach, ak sa v ePrivacy smernici ukladajú konkrétne povinnosti s rovnakým cieľom. EDPB poznamenáva, že požiadavky na súhlas podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa nepovažujú za „dodatočnú povinnosť“, ale skôr za predpoklad zákonného spracúvania údajov. Preto sú podmienky na získanie platného súhlasu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov uplatniteľné v situáciách, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti ePrivacy smernice.

2 SÚHLAS V ČLÁNKU 4 ODS. 11 VŠEOBECNÉHO NARIADENIA O OCHRANE ÚDAJOV

8. V článku 4 ods. 11 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je pojem súhlas vymedzený takto: „*akýkoľvek slobodne daný, konkrétny, informovaný a jednoznačný prejav vôle dotknutej osoby, ktorým formou vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu vyjadruje súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týka*“.
9. Základná koncepcia súhlasu zostáva podobná koncepcii podľa smernice 95/46/ES a súhlas je podľa článku 6 všeobecného nariadenia o ochrane údajov jedným zo zákonných dôvodov, na ktorých musí byť spracúvanie osobných údajov založené¹⁰. Okrem zmeneného vymedzenia pojmu v článku 4 ods. 11

⁶ Pozri aj Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187) a článok 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁷ Podľa článku 9 navrhovaného ePrivacy nariadenia platí vymedzenie pojmu súhlas a podmienky vyjadrenia súhlasu stanovené v článku 4 ods. 11 a článku 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁸ Pozri [vyhlásenie EDPB o súkromí a elektronických komunikáciách – 25/05/2018](#) a [vyhlásenie EDPB 3/2019 o nariadení o súkromí a elektronických komunikáciách](#).

⁹ Pozri článok 94 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

¹⁰ Podľa smernice 95/46/ES súhlas znamená „slobodne poskytnutú a informovanú indikáciu jeho prianí, ktorou osoba pracujúca s údajmi prejaví svoj súhlas, aby sa osobné údaje, ktoré sa ho týkajú, spracovali“, pričom súhlas musí byť „poskytnutý jednoznačne“, aby bolo spracúvanie osobných údajov legitímne [článok 7 písm. a) smernice 95/46/ES]. Pozri Stanovisko 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), ktoré obsahuje príklady vhodnosti súhlasu ako právneho základu. Pracovná skupina zriadená podľa

poskytuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov v článku 7 a v odôvodneniach 32, 33, 42 a 43 dopĺňujúce usmernenie týkajúce sa konania prevádzkovateľa, aby splnil základné prvky požiadavky na získanie súhlasu.

10. Napokon, zahrnutie osobitných ustanovení a odôvodnení týkajúcich sa odvolania súhlasu potvrdzuje, že súhlas by mal byť rozhodnutím, ktoré možno zmeniť, a že na strane dotknutej osoby zostáva určitý stupeň kontroly.

3 PRVKY PLATNÉHO SÚHLASU

11. V článku 4 ods. 11 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je stanovené, že súhlas dotknutej osoby je akýkoľvek:
 -) slobodne daný,
 -) konkrétny,
 -) informovaný
 -) a jednoznačný prejav vôle dotknutej osoby, ktorým formou vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu vyjadruje súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týka.
12. V nasledujúcich častiach sa analyzuje, do akej miery si znenie článku 4 ods. 11 vyžaduje, aby prevádzkovatelia zmenili svoje žiadosti/formuláre na poskytnutie súhlasu, s cieľom zabezpečiť súlad so všeobecným nariadením o ochrane údajov¹¹.

3.1 Slobodný / slobodne daný¹²

13. Prvok „slobodný“ znamená pre dotknuté osoby skutočnú možnosť voľby a kontroly. Ako všeobecné pravidlo je vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov stanovené, že ak dotknutá osoba nemá skutočnú možnosť voľby, má pocit, že je k súhlasu nútená, alebo bude znášať negatívne dôsledky ak súhlas neposkytne, takýto súhlas nebude platný¹³. Ak je súhlas súčasťou nezmeniteľných obchodných podmienok, nepovažuje sa za daný

článku 29 poskytla vo svojom stanovisku usmernenie k odlišovaniu prípadov, keď je súhlas vhodným právnym základom, od prípadov, keď postačuje oprieť sa o právny základ oprávneného záujmu (prípadne s možnosťou vyjadrenia nesúhlasu) alebo odporúča zmluvný vzťah. Pozri aj Stanovisko 06/2014 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29, odsek III.1.2, s. 14 a nasledujúce. Výslovný súhlas je takisto jednou z výnimiek zo zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov: pozri článok 9 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

¹¹ Usmernenie týkajúce sa prebiehajúcich spracovateľských činností založených na súhlase podľa smernice 95/46/EHS je uvedené v kapitole 7 tohto dokumentu a v odôvodnení 171 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

¹² Pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vo viacerých svojich stanoviskách skúmala obmedzenia súhlasu v situáciách, keď nemôže byť poskytnutý slobodne. Išlo predovšetkým o Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), Pracovný dokument o spracúvaní osobných údajov súvisiacich so zdravím v elektronických zdravotných záznamoch (WP 131), Stanovisko 8/2001 k spracúvaniu osobných údajov v súvislosti so zamestnaním (WP 48) a Druhé stanovisko 4/2009 k spracúvaniu údajov Svetovou antidopingovou agentúrou (WADA) (medzinárodná norma pre ochranu súkromia a osobných údajov), k súvisiacim ustanoveniam kódexu agentúry WADA a k ďalším otázkam súkromia v kontexte boja agentúry WADA a (vnútroštátnych) antidopingových organizácií proti dopingov v športe (WP 162).

¹³ Pozri Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas, (WP 187), s. 12.

slobodne. Podobne sa súhlas nepovažuje za slobodný, ak dotknutá osoba nemôže odmietnuť alebo odvolať svoj súhlas bez nepriaznivých následkov¹⁴. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov berie ohľad aj na nepomer medzi postavením prevádzkovateľa a dotknutej osoby.

14. Pri posudzovaní, či bol súhlas poskytnutý slobodne, sa ďalej zohľadňuje konkrétna situácia viazaného súhlasu v zmluvách alebo pri poskytovaní služby, ako je opísané v článku 7 ods. 4. Článok 7 ods. 4 bol navrhnutý v podobe, ktorá nie je vyčerpávajúca, s použitím slov „okrem iného“, čo znamená, že môže existovať celá škála iných situácií, na ktoré sa vzťahuje toto ustanovenie. Vo všeobecnosti každý prvok neprimeraného tlaku alebo vplyvu na dotknutú osobu (čo sa môže prejavovať rôznymi spôsobmi), ktorý bráni dotknutej osobe, aby si uplatnila svoju slobodnú vôľu, robí súhlas neplatným.

15. **Príklad 1:** Mobilná aplikácia na úpravu fotografií požaduje od používateľov, aby si na používanie jej služieb aktivovali svoju lokalizáciu pomocou systému GPS. Táto aplikácia ďalej informuje používateľov, že získané údaje bude používať na účely behaviorálnej reklamy. Geolokalizácia ani online behaviorálna reklama nie sú potrebné na poskytovanie služby úpravy fotografií a presahujú rámec dodávky základnej poskytovanej služby. Keďže používatelia nemôžu používať túto aplikáciu bez poskytnutia súhlasu na tieto účely, súhlas sa nemôže považovať za slobodne daný.

3.1.1 Nepomer moci

16. V odôvodnení 43¹⁵ sa jednoznačne uvádza, že nie je pravdepodobné, že by sa **orgány verejnej moci** mohli opierať o súhlas so spracúvaním údajov, keďže v prípade, že prevádzkovateľ je orgán verejnej moci, často dochádza k zjavnému nepomeru moci vo vzťahu medzi prevádzkovateľom a dotknutou osobou. Vo väčšine prípadov je zrejmé aj to, že dotknutá osoba nebude mať inú skutočnú možnosť iba súhlasiť so spracúvaním údajov (s podmienkami) zo strany tohto prevádzkovateľa. EDPB sa domnieva, že existujú iné právne základy, ktoré sú pre činnosť orgánov verejnej moci v zásade primeranejšie¹⁶.
17. Bez toho, aby boli dotknuté tieto všeobecné úvahy, v právnom rámci všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa použitie súhlasu ako právneho základu pre spracúvanie údajov orgánmi verejnej moci úplne nevylučuje. Z týchto príkladov vyplýva, že použitie súhlasu môže byť za určitých okolností vhodné.

18. **Príklad 2:** Obec plánuje práce na údržbe cesty. Keďže cestné práce môžu dlhodobo narušiť dopravu, obec ponúka občanom možnosť prihlásiť sa na odber e-mailov, aby mohli dostávať aktuálne informácie o priebehu prác a očakávaných zdržaniach. Obec vysvetľuje, že nie je povinné zapojiť sa a žiada o súhlas na použitie e-mailových adries na tento (výlučný) účel. Občania, ktorí nesúhlasia, neprídu o žiadnu zo základných služieb obce ani sa im neobmedzí uplatňovanie žiadneho práva, takže na toto použitie údajov môžu súhlas slobodne poskytnúť alebo ho odmietnuť. Všetky informácie o práci na ceste budú dostupné aj na webovom sídle obce.

¹⁴ Pozri odôvodnenia 42 a 43 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a WP 29 Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas, prijaté 13. júla 2011, (WP 187), s. 12.

¹⁵ V odôvodnení 43 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza: „Aby sa zabezpečilo, že súhlas sa poskytol slobodne, súhlas by nemal byť platným právnym dôvodom na spracúvanie osobných údajov v konkrétnom prípade, ak medzi postavením dotknutej osoby a prevádzkovateľa existuje jednoznačný nepomer, najmä ak je prevádzkovateľ orgánom verejnej moci, a preto nie je pravdepodobné, že sa súhlas poskytol slobodne za všetkých okolností danej konkrétnej situácie. (...)“.

¹⁶ Pozri článok 6 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, najmä ods. 1 písm. c) a písm. e).

19. Príklad 3: Osoba, ktorá vlastní pôdu, potrebuje povolenia od obce a od samosprávneho kraja, pod ktorú obec patrí. Oba verejné subjekty požadujú na vydanie povolenia rovnaké informácie, ale nemajú vzájomný prístup do svojich databáz. Preto, oba žiadajú o rovnaké informácie a vlastníčka pôdy posielala podrobné údaje obom verejným subjektom. Obec a samosprávny kraj požiadajú o jej súhlas na zlúčenie spisov, aby predišli zdvojeniu postupov a korešpondencie. Oba subjekty ubezpečujú, že táto možnosť je nepovinná, a že ak sa žiadateľka rozhodne neposkytnúť súhlas na zlúčenie svojich údajov, žiadosti o povolenie sa spracujú osobitne. Vlastníčka pôdy môže orgánom slobodne poskytnúť súhlas na účely zlúčenia spisov.

20. Príklad 4: Verejná škola požiadala študentov o súhlas na použitie ich fotografií v tlačenom študentskom časopise. Súhlas v týchto situáciách bude možnosťou skutočnej voľby, ak študentom nebude odmietnuté vzdelávanie ani poskytovanie služieb a môžu odmietnuť použitie týchto fotografií bez akýchkoľvek nepriaznivých následkov¹⁷.

21. Nepomer moci sa môže vyskytnúť aj v súvislosti so **zamestnaním**¹⁸. Vzhľadom na závislosť, ktorá vyplýva zo vzťahu zamestnávateľ/zamestnanec, je nepravdepodobné, že by dotknutá osoba mohla odmietnuť poskytnutie súhlasu na spracúvanie údajov svojmu zamestnávateľovi bez pocitu strachu alebo skutočného rizika nepriaznivých následkov odmietnutia. Je nepravdepodobné, že by zamestnanec mohol slobodne odpovedať na žiadosť svojho zamestnávateľa, napríklad o súhlas na aktiváciu monitorovacích systémov, ako je sledovanie kamerami na pracovisku, alebo o vyplnenie hodnotiaceho formulára bez pocitu tlaku na poskytnutie súhlasu¹⁹. EDPB sa domnieva, že pre zamestnávateľov je problematické spracúvať osobné údaje súčasných alebo budúcich zamestnancov na základe súhlasu, keďže je nepravdepodobné, že by bol súhlas daný slobodne. Vo väčšine prípadov takéhoto spracúvania údajov v práci nemôže a nemal by byť právnym základom súhlas zamestnancov [článok 6 ods. 1 písm. a)] z dôvodu povahy vzťahu medzi zamestnávateľom a zamestnancom²⁰.

22. To však neznamená, že zamestnávateľa sa nikdy nemôžu opierať o súhlas ako právny základ pre spracúvanie údajov. Môžu nastať situácie, keď zamestnávateľ môže preukázať, že súhlas bol skutočne poskytnutý slobodne. Vzhľadom na nepomer moci medzi zamestnávateľom a jeho zamestnancami môžu zamestnanci za mimoriadnych okolností slobodne poskytnúť súhlas, ak nebude mať vôbec žiadne nepriaznivé dôsledky, či súhlas poskytnú, alebo nie²¹.

23. Príklad 5: Filmový štáb bude natáčať v určitej časti kancelárie. Zamestnávateľ požiadala všetkých zamestnancov, ktorí sedia v danej zóne o ich súhlas s tým, že budú natáčaní, keďže sa môžu objaviť

¹⁷ Na účely tohto príkladu verejná škola znamená z verejných prostriedkov financovaná škola alebo akékoľvek vzdelávacie zariadenie, ktoré je podľa vnútroštátneho práva klasifikované ako verejný orgán alebo subjekt.

¹⁸ Pozri aj článok 88 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, v ktorom sa zdôrazňuje potreba ochrany osobitných záujmov zamestnancov a vytvára sa možnosť výnimiek v práve členských štátov. Pozri aj odôvodnenie 155.

¹⁹ Pozri Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 12 – 14, Stanovisko 8/2001 k spracúvaniu osobných údajov v súvislosti so zamestnaním (WP 48), kapitolu 10, Pracovný dokument o sledovaní elektronickej komunikácie na pracovisku (WP 55), odsek 4.2 a Stanovisko 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci (WP 249), odsek 6.2.

²⁰ Pozri Stanovisko 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci, s. 6 a 7.

²¹ Pozri aj Stanovisko 2/2017 k spracúvaniu údajov v práci (WP 249), odsek 6.2.

v pozadí záberu. Zamestnanci, ktorí nechcú byť natáčaní, nie sú žiadnym spôsobom potrestaní, ale namiesto toho im počas natáčania poskytnú rovnocenné pracovné miesta v iných častiach budovy.

24. Nepomer moci nie je obmedzený na orgány verejnej moci a zamestnávateľov, môže sa vyskytnúť aj v iných situáciách. Ako zdôraznila pracovná skupina zriadená podľa článku 29 vo viacerých svojich stanoviskách, súhlas môže byť platný, iba ak dotknutá osoba môže vykonať skutočnú voľbu a v prípade nesúhlasu neexistuje riziko oklamania, zastrašovania, nátlaku alebo výrazných negatívnych dôsledkov (napríklad značné mimoriadne náklady). Súhlas nebude slobodný v prípadoch, keď existuje akýkoľvek prvok donucovania, nátlaku alebo nemožnosti uplatniť si slobodnú vôľu.

3.1.2 Podmienenosť

25. Pri posudzovaní, či bol súhlas daný slobodne, zohráva dôležitú úlohu článok 7 ods. 4 všeobecného nariadenia o ochrane údajov²².
26. V článku 7 ods. 4 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa okrem iného hovorí, že „spájanie“ súhlasu s prijatím určitých podmienok alebo „viazanie“ s plnením zmluvy alebo poskytnutím služby so žiadosťou o súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré nie je nevyhnutné na plnenie zmluvy alebo poskytnutie služby, sa považuje za vysoko nežiadúce. Ak je súhlas poskytnutý v takejto situácii, nepovažuje sa za poskytnutý slobodne (odôvodnenie 43). Cieľom článku 7 ods. 4 je zabezpečiť, aby účel spracúvania osobných údajov nebol maskovaný ani spájaný s plnením zmluvy alebo poskytnutím služby, na ktoré tieto osobné údaje nie sú nevyhnutné. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov zabezpečuje, aby sa spracúvanie osobných údajov, pri ktorom sa vyžaduje súhlas, nemohlo priamo ani nepriamo stať protiplnením zmluvy. Dva právne základy pre zákonné spracúvanie osobných údajov, t. j. súhlas a zmluva, sa nesmú spájať ani prekryvať.
27. Donucovanie k súhlasu s použitím osobných údajov v širšom rozsahu, než je striktné nevyhnutné, obmedzuje dotknutej osobe možnosť voľby a prekáža slobodnému poskytnutiu súhlasu. Keďže cieľom právnych predpisov o ochrane údajov je ochrana základných práv, je nevyhnutné zabezpečenie kontroly jednotlivcov nad ich osobnými údajmi, pričom existuje silný predpoklad, že súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré nie sú nevyhnutné, sa nemôžu považovať za povinné výmenou za plnenie zmluvy alebo poskytnutie služby.
28. Ak je teda zo strany prevádzkovateľa spojená žiadosť o súhlas s plnením zmluvy, dotknutá osoba, ktorá nechce svoje osobné údaje poskytnúť prevádzkovateľovi na spracúvanie, riskuje, že jej bude odmietnuté poskytnutie požadovanej služby.
29. Pri posudzovaní, či nastala takáto situácia spájania alebo viazania, je dôležité určiť, aký je rozsah pôsobnosti zmluvy a aké údaje by boli nevyhnutné na jej plnenie.
30. Podľa Stanoviska 06/2014 WP29 je potrebné pojem „nevyhnutné na plnenie zmluvy“ vykladať striktné. Spracúvanie údajov musí byť nevyhnutné na plnenie zmluvy s každou jednotlivou dotknutou osobou. To môže zahŕňať napríklad spracúvanie adresy dotknutej osoby, aby jej bolo možné doručiť tovar

²² Článok 7 ods. 4 všeobecného nariadenia o ochrane údajov: „Pri posudzovaní, či bol súhlas poskytnutý slobodne, sa v čo najväčšej miere okrem iného zohľadní skutočnosť, či sa plnenie zmluvy vrátane poskytnutia služby podmieňuje súhlasom so spracúvaním osobných údajov, ktorý nie je na plnenie tejto zmluvy nevyhnutný.“ Pozri aj odôvodnenie 43 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, v ktorom sa uvádza: „[...] Súhlas sa nepovažuje za poskytnutý slobodne, ak nie je možné dať samostatný súhlas na jednotlivé spracovateľské operácie osobných údajov napriek tomu, že by to bolo v konkrétnom prípade vhodné, alebo ak sa plnenie zmluvy vrátane poskytnutia služby podmieňuje takýmto súhlasom, aj keď to na takéto plnenie nie je takýto súhlas nevyhnutný.“

zakúpený online, alebo spracúvanie údajov z kreditnej karty s cieľom umožniť platbu. V súvislosti so zamestnaním môže byť napríklad dôvodom na spracúvanie informácií o plate a údajov o bankovom účte na vyplatenie mzdy²³. Je potrebné, aby existovala priama a objektívna súvislosť medzi spracúvaním údajov a účelom plnenia zmluvy.

31. Ak chce prevádzkovateľ spracúvať osobné údaje, ktoré sú skutočne nevyhnutné na plnenie zmluvy, súhlas nie je vhodným právnym základom²⁴.
32. Článok 7 ods. 4 je relevantný iba v prípade, keď požadované údaje **nie sú** nevyhnutné na plnenie zmluvy (vrátane poskytovania služby) a plnenie tejto zmluvy je podmienené získaním daných údajov na základe súhlasu. Naopak, ak spracúvanie údajov **je** nevyhnutné na plnenie zmluvy (vrátane poskytovania služby), článok 7 ods. 4 sa neuplatňuje.
33. **Príklad 6:** Banka žiada klientov o súhlas, aby mohla poskytnúť ich platobné údaje tretím stranám na účely priameho marketingu. Táto spracovateľská činnosť nie je nevyhnutná na plnenie zmluvy s klientom a na poskytovanie bežných služieb súvisiacich s bankovým účtom. Ak by klientovo odmietnutie poskytnúť súhlas so spracúvaním údajov na tento účel viedlo k odmietnutiu poskytovania bankových služieb, uzavretiu bankového účtu alebo v závislosti od konkrétneho prípadu k zvýšeniu poplatku, súhlas nemôže byť poskytnutý slobodne.
34. Rozhodnutie zákonodarcu zdôrazniť okrem iného podmienenosť ako prejav chýbajúcej slobody na poskytnutie súhlasu preukazuje, že výskyt podmienenosti je potrebné podrobne skúmať. Pojem „v čo najväčšej miere sa zohľadní“ v článku 7 ods. 4 naznačuje, že prevádzkovateľ musí venovať osobitnú pozornosť prípadom, keď je k zmluve (ktorá môže zahŕňať aj poskytovanie služby) pripojená žiadosť o súhlas so spracúvaním osobných údajov.
35. Keďže znenie článku 7 ods. 4 nemá absolútny charakter, môže existovať veľmi obmedzený priestor pre prípady, keď by táto podmienenosť nerobila súhlas neplatným. Spojenie „sa nepovažuje“ v odôvodnení 43 jednoznačne naznačuje, že takéto prípady budú veľmi výnimočné.
36. Dôkazné bremeno v súvislosti s článkom 7 ods. 4 v každom prípade nesie prevádzkovateľ²⁵. Toto konkrétne pravidlo vychádza zo všeobecnej zásady zodpovednosti, ktorá je obsiahnutá v celom všeobecnom nariadení o ochrane údajov. Keď sa však uplatňuje článok 7 ods. 4, bude pre prevádzkovateľa ťažšie preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne²⁶.

²³ Viac informácií a príkladov sa nachádza v Stanovisku 06/2014 k pojmu oprávnené záujmy prevádzkovateľa podľa článku 7 smernice 95/46/ES, ktoré WP29 prijala 9. apríla 2014, s. 16 a 17. (WP 217).

²⁴ Vhodným právnym základom by potom mohol byť článok 6 ods. 1 písm. b) (zmluva).

²⁵ Pozri aj článok 7 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, v ktorom sa uvádza, že prevádzkovateľ musí preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne.

²⁶ Zavedenie tohto odseku je do istej miery kodifikáciou existujúceho usmernenia WP29. Ako je opísané v Stanovisku 15/2011, keď je dotknutá osoba v situácii závislosti od prevádzkovateľa (z dôvodu povahy ich vzťahu alebo osobitných okolností), môže existovať silný predpoklad, že sloboda poskytnúť súhlas je v daných súvislostiach obmedzená (napr. v zamestnaneckom vzťahu, alebo ak údaje získava orgán verejnej moci). Keď sa uplatňuje článok 7 ods. 4, bude pre prevádzkovateľa ťažšie preukázať, že dotknutá osoba poskytla súhlas slobodne. Pozri: Stanovisko 15/2011 pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k definícii súhlasu (WP 187), s. 12 – 17.

37. Prevádzkovateľ by mohol namietat, že jeho organizácia ponúka dotknutým osobám možnosť skutočnej voľby, ak si mohli vybrať medzi službou, ktorá zahŕňa poskytnutie súhlasu s použitím osobných údajov na doplnkové účely na jednej strane a rovnocennou službou poskytovanou tým istým prevádzkovateľom, ktorá nezahŕňa poskytnutie súhlasu s použitím údajov na doplnkové účely na druhej strane. Pokiaľ existuje možnosť, že tento prevádzkovateľ splní zmluvu alebo dodá zmluvne objednanú službu bez poskytnutia uvedeného súhlasu s použitím iných alebo doplňujúcich údajov, znamená to, že už nejde o podmienenú službu. Obe služby však musia byť skutočne rovnocenné.
38. EDPB sa domnieva, že súhlas sa nemôže považovať za poskytnutý slobodne, ak prevádzkovateľ tvrdí, že existuje možnosť voľby medzi jeho službou, ktorá zahŕňa poskytnutie súhlasu na použitie osobných údajov na doplnkové účely na jednej strane a rovnocennou službou poskytovanou iným prevádzkovateľom na druhej strane. V takom prípade by sloboda voľby závisela od konania ďalších účastníkov na trhu a od toho, či by konkrétna dotknutá osoba považovala iné služby prevádzkovateľa za skutočne rovnocenné. Navyše by pre prevádzkovateľa z toho vyplynula povinnosť monitorovať vývoj na trhu, aby zabezpečil trvalú platnosť súhlasu so svojou spracovateľskou činnosťou, keďže konkurent môže časom svoju službu zmeniť. Na základe tohto argumentu preto súhlas opierajúci sa o alternatívnu možnosť poskytnutú treťou stranou nespĺňa všeobecné nariadenie o ochrane údajov, čo znamená, že poskytovateľ služby nemôže dotknutým osobám zabrániť v prístupe k službe v prípade, že neposkytnú súhlas.
39. Na to, aby bol súhlas poskytnutý slobodne, prístup k službám a funkciám nesmie byť podmienený súhlasom používateľa s uchovávaním informácií alebo získaním prístupu k už uloženým informáciám v koncovom zariadení používateľa (tzv. cookie walls)²⁷.

40. Príklad 6a: Prevádzkovateľ webového sídla pridá na webové sídlo skript, ktorý blokuje zobrazovanie obsahu okrem žiadosti o povolenie súborov cookies a informácií o tom, ako sú súbory cookies nastavené a na aké účely budú údaje spracúvané. Nie je možné dostať sa k obsahu webového sídla bez kliknutia na tlačidlo „Povoliť súbory cookies“. Keďže dotknutá osoba nemá možnosť skutočného výberu, jej súhlas nie je poskytnutý slobodne.
41. Uvedené nepredstavuje platný súhlas, keďže poskytovanie služby sa opiera o to, že dotknutá osoba klikne na tlačidlo „Povoliť súbory cookies“. Dotknutá osoba nemá možnosť skutočného výberu.

3.1.3 Podrobnosť

42. Služba môže zahŕňať viaceré spracovateľské operácie na viac ako jeden účel. V takých prípadoch by mali mať dotknuté osoby možnosť slobodnej voľby, s ktorým účelom súhlasia, namiesto toho, aby museli súhlasiť so súborom rôznych účelov. V tomto prípade sa môže podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov na začatie poskytovania služby vyžadovať viacero súhlasov.
43. V odôvodnení 43 je vysvetlené, že súhlas sa nepovažuje za poskytnutý slobodne, ak proces/postup získavania súhlasu neumožňuje dotknutým osobám poskytnúť samostatný súhlas s jednotlivými spracovateľskými operáciami osobných údajov (napr. iba s určitými spracovateľskými operáciami, a nie s inými) napriek tomu, že by to bolo v konkrétnom prípade vhodné. V odôvodnení 32 sa uvádza: „Súhlas by sa mal vzťahovať na všetky spracovateľské činnosti vykonávané na ten istý účel alebo účely. Ak sa spracúvanie vykonáva na viaceré účely, súhlas by sa mal udeliť na všetky tieto účely.“

²⁷ Ako je uvedené vyššie, podmienky na získanie platného súhlasu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov sú uplatniteľné v situáciách, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti ePrivacy smernice.

44. Ak prevádzkovateľ spojil viaceré účely spracúvania a nesnažil sa získať samostatný súhlas na každý z účelov, chýba tu sloboda voľby. Takáto podrobnosť je úzko spätá s potrebou konkrétneho súhlasu, ako sa ďalej uvádza v časti 3.2. Keď sa spracúvanie údajov vykonáva na viaceré účely, riešenie vedúce k splneniu podmienok platného súhlasu spočíva v podrobnosti, t. j. v oddelení týchto účelov a získaní súhlasu pre každý účel.

45. Príklad 7: V tej istej žiadosti o súhlas predajca požaduje od zákazníkov súhlas s použitím ich údajov na zasielanie marketingových ponúk e-mailom a aj na zdieľanie ich údajov s inými spoločnosťami v rámci skupiny. Tento súhlas nezodpovedá podmienke podrobnosti, keďže sa nepožadujú dva samostatné súhlasy s týmito dvomi samostatnými účelmi, preto súhlas nebude platný. V tomto prípade by sa mal získavať samostatný súhlas s posielaním kontaktných údajov obchodným partnerom. Takýto samostatný súhlas sa bude považovať za platný pre každého partnera (pozri aj časť 3.3.1), ktorého identita bola poskytnutá dotknutej osobe v čase získavania jej súhlasu, za predpokladu, že sa im tieto marketingové ponuky zasielajú na rovnaký účel (v tomto prípade na účel marketingu).

3.1.4 Nepriaznivé následky

46. Prevádzkovateľ musí preukázať, že je možné odmietnuť alebo zrušiť súhlas bez nepriaznivých následkov (odôvodnenie 42). Napríklad musí preukázať, že odvolanie súhlasu nespôsobí dotknutej osobe žiadne náklady a že teda nedôjde k žiadnemu zjavnému znevýhodneniu osôb, ktoré odvolajú súhlas.

47. Ďalšími príkladmi nepriaznivých následkov sú oklamanie, zastrasovanie, nátlak alebo výrazné negatívne dôsledky, ak dotknutá osoba neposkytne súhlas. Prevádzkovateľ by mal byť schopný preukázať, že dotknutá osoba mala možnosť slobodnej alebo skutočnej voľby, či poskytne súhlas, a že bolo možné odvolať súhlas bez nepriaznivých následkov.

48. Ak je prevádzkovateľ schopný preukázať, že služba zahŕňa možnosť odvolať súhlas bez akýchkoľvek negatívnych dôsledkov, napríklad bez obmedzenia poskytovania služby ako nepriaznivého následku pre používateľa, môže to slúžiť ako preukázanie slobodného poskytnutia súhlasu. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov nevyklučuje akékoľvek stimuly, ale je povinnosťou prevádzkovateľa preukázať, že súhlas bol poskytnutý slobodne za každých okolností.

49. Príklad 8: Pri sťahovaní mobilnej aplikácie o životnom štýle, aplikácia vyžaduje prístup k akcelerometru telefónu. Na fungovanie aplikácie to nie je nevyhnutné, ale je to užitočné pre prevádzkovateľa, ktorý sa chce dozvedieť viac o pohybe a úrovni aktivity používateľov. Keď používateľ neskôr svoj súhlas odvolá, zistí, že aplikácia ďalej funguje iba v obmedzenom rozsahu. Toto je príklad nepriaznivých následkov v zmysle odôvodnenia 42, čo znamená, že platný súhlas nebol nikdy získaný (a teda prevádzkovateľ musí vymazať všetky takto získané osobné údaje o pohybe používateľa).

50. Príklad 9: Dotknutá osoba si objedná informačný leták predajcu módnych výrobkov so všeobecnými zľavami. Predajca požiada dotknutú osobu o súhlas so získaním viacerých údajov o jej nákupných zvyklostiach s cieľom vypracovať ciele ponuky zodpovedajúce týmto zvyklostiam na základe minulých nákupov alebo dotazníka, ktorý môže dobrovoľne vyplniť. Keď dotknutá osoba neskôr svoj súhlas odvolá, bude opäť dostávať nepersonalizované ponuky zliav na módne výrobky. Toto nepredstavuje nepriaznivý následok, keďže sa stratil iba prípustný stimul.

51. Príklad 10: Módny časopis ponúka čitateľom možnosť nákupu nových mejkapových výrobkov pred ich oficiálnym uvedením na trh.

52. Výrobky budú onedlho dostupné v predaji, ale čitatelia tohto časopisu majú k dispozícii ich exkluzívnu ponuku vopred. Aby mohli ľudia využiť túto výhodu, musia poskytnúť svoju poštovú adresu a súhlasiť so zaradením do zoznamu poštových adresátov časopisu. Poštová adresa je potrebná na dodávanie

výrobkov a zoznam poštových adresátov sa používa na celoročné zasielanie obchodných ponúk na výrobky, ako je kozmetika alebo tričká.

53. Spoločnosť vysvetľuje, že údaje zo zoznamu poštových adresátov bude používať iba samotný časopis na zasielanie tovaru a reklám v papierovej podobe a nebude ich zdieľať so žiadnou inou organizáciou.
54. V prípade, že čitateľ nechce zverejniť svoju adresu na tento účel, nepostihnú ho žiadne nepriaznivé následky, keďže výrobky bude mať v každom prípade k dispozícii.

3.2 Konkrétny

55. Článok 6 ods. 1 písm. a) potvrdzuje, že súhlas dotknutej osoby musí byť poskytnutý na „jeden alebo viaceré konkrétne“ účely a že dotknutá osoba má možnosť voľby vo vzťahu ku každému z nich²⁸. Cieľom požiadavky, že súhlas musí byť „konkrétny“, je zabezpečiť určitý stupeň kontroly zo strany používateľa a transparentnosti pre dotknutú osobu. Táto požiadavka sa všeobecným nariadením o ochrane údajov nezmenila a zostáva úzko prepojená s požiadavkou „informovaného“ súhlasu. Zároveň musí byť jej výklad v súlade s požiadavkou „podrobnosti“ na získanie „slobodného“ súhlasu²⁹. Stručne povedané, aby bol splnený prvok „konkrétosti“, prevádzkovateľ musí uplatniť:
- i) špecifikáciu účelu ako ochranu proti zmene účelu [function creep];
 - ii) podrobnosť žiadostí o súhlas; a
 - iii) jednoznačné oddelenie informácií týkajúcich sa získavania súhlasu so spracovateľskými činnosťami s údajmi, od informácií o iných veciach.
56. **K bodu i):** Podľa článku 5 ods. 1 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov získaniu platného súhlasu vždy predchádza stanovenie konkrétneho, výslovne uvedeného a legitímneho účelu zamýšľanej spracovateľskej činnosti³⁰. Potreba konkrétneho súhlasu v kombinácii s pojmom obmedzenie účelu v článku 5 ods. 1 písm. b) pôsobí ako ochrana pred postupným rozširovaním a prekryvaním účelov, na ktoré sa údaje spracúvajú, po tom, ako dotknutá osoba poskytne súhlas s pôvodným získavaním údajov. Tento jav, známy aj ako zmena účelu [function creep], je rizikom pre dotknuté osoby, keďže môže viesť k nepredvídanému používaniu osobných údajov prevádzkovateľom alebo tretími stranami a k strate kontroly dotknutej osoby.
57. Ak sa prevádzkovateľ opiera o článok 6 ods. 1 písm. a), dotknuté osoby musia vždy poskytnúť súhlas na konkrétny účel spracúvania údajov³¹. V súlade s princípom *obmedzenia účelu* podľa článku 5 ods. 1 písm. b) a odôvodnenia 32 sa môže súhlas týkať rôznych operácií, pokiaľ tieto operácie slúžia na

²⁸ Ďalšie usmernenie k určeniu „účelov“ je uvedené v Stanovisku 3/2013 k obmedzeniu účelu (WP 203).

²⁹ V odôvodnení 43 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza, že v každom vhodnom prípade bude potrebný samostatný súhlas s jednotlivými spracovateľskými operáciami.

Potrebné je zabezpečiť podrobné možnosti súhlasu, aby sa dotknutým osobám umožnilo poskytnúť samostatný súhlas na jednotlivé účely.

³⁰ Pozri Stanovisko 3/2013 WP29 k obmedzeniu účelu (WP 203), s. 16: „Z týchto dôvodov pravidla nebude účel, ktorý je vágny alebo všeobecný, napríklad „zlepšenie používateľskej skúsenosti“, „marketingové účely“, „účely zabezpečenia informačných technológií“ alebo „budúci výskum“ - bez podrobnejších informácií - obyčajne spĺňať kritérium „konkrétosti“.“

³¹ Je to v súlade so Stanoviskom 15/2011 WP29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), napríklad na strane 17.

rovnaký účel. Je samozrejmé, že konkrétny súhlas možno získať, iba ak sú dotknuté osoby konkrétne informované o zamýšľaných účeloch používania údajov, ktoré sa ich týkajú.

58. Bez ohľadu na ustanovenia o zlučiteľnosti účelov súhlas sa musí týkať konkrétneho účelu. Dotknuté osoby poskytnú svoj súhlas, že sú uzročené s tým, že majú v rukách kontrolu a ich údaje sa budú spracúvať iba na uvedené konkrétne účely. Ak prevádzkovateľ spracúva údaje na základe súhlasu a chce spracúvať údaje aj na iný účel, musí požiadať o dodatočný súhlas na tento ďalší účel, pokiaľ neexistuje iný právny základ, ktorý lepšie odráža danú situáciu.

59. **Príklad 11:** Káblková televízna stanica získava osobné údaje účastníkov na základe ich súhlasu, aby im mohla dávať osobné návrhy na nové filmy, ktoré by ich mohli zaujímať, na základe ich zvykov pri sledovaní televízie. Časom sa televízna stanica rozhodne, že by chcela umožniť tretím stranám posielanie (alebo zobrazovanie) cielených reklám účastníkom na základe ich zvykov pri sledovaní televízie. Vzhľadom na tento nový účel je potrebný nový súhlas.

60. **K bodu ii):** Aby mechanizmus poskytovania súhlasu zodpovedal požiadavke „slobody“, musí spĺňať nielen podmienku podrobnosti, ale aj prvok „konkrétosti“. To znamená, že prevádzkovateľ, ktorý žiada o súhlas na viaceré rôzne účely, by mal zabezpečiť osobitnú možnosť voľby [opt-in] pre každý účel, aby používateľom umožnil poskytnúť konkrétny súhlas na konkrétne účely.
61. **K bodu iii):** Napokon prevádzkovatelia by mali s každou samostatnou žiadosťou o súhlas poskytnúť konkrétne informácie o údajoch, ktoré sa spracúvajú na každý účel, s cieľom oboznámiť dotknuté osoby s vplyvom rôznych možností voľby, ktoré majú. Dotknuté osoby tak majú možnosť poskytnúť konkrétny súhlas. Táto otázka sa prekrýva s požiadavkou, aby prevádzkovatelia poskytovali jednoznačné informácie, ako je uvedené v časti 3.3.

3.3 Informovaný

62. Všeobecným nariadením o ochrane údajov sa posilňuje požiadavka, že súhlas musí byť informovaný. Podľa článku 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je požiadavka transparentnosti jednou zo základných zásad, ktorá úzko súvisí so zásadami spravodlivosti a zákonnosti. Poskytovanie informácií dotknutým osobám pred získaním ich súhlasu je veľmi dôležité, pretože im umožňuje prijať informované rozhodnutie, pochopiť, s čím súhlasia, a napríklad si uplatniť právo na odvolanie svojho súhlasu. Ak prevádzkovateľ neposkytne dostupné informácie, kontrola používateľa sa stáva iluzórnou a súhlas bude neplatným právnym základom pre spracúvanie údajov.
63. Dôsledkom nesplnenia požiadaviek informovaného súhlasu je, že súhlas bude neplatný a prevádzkovateľ tým môže porušovať článok 6 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

3.3.1 Minimálne obsahové požiadavky na súhlas, aby bol „informovaný“

64. Aby bol súhlas informovaný, je potrebné informovať dotknutú osobu o určitých prvkoch, ktoré sú veľmi dôležité na prijatie rozhodnutia. EDPB preto zastáva názor, že na získanie platného súhlasu sú potrebné prinajmenšom tieto informácie:

- i) identita prevádzkovateľa;³²

³² Pozri aj odôvodnenie 42 všeobecného nariadenia o ochrane údajov: „[...] Aby sa zaistilo, že súhlas bude informovaný, dotknutá osoba by si mala byť vedomá aspoň identity prevádzkovateľa a zamýšľaných účelov spracúvania osobných údajov.[...]“

- ii) účel všetkých spracovateľských operácií, na ktoré sa požaduje súhlas³³;
- iii) aké údaje (druh údajov) sa budú získavať a používať;³⁴
- iv) existencia práva odvolať súhlas³⁵;
- v) informácie o použití údajov na automatizované rozhodovanie podľa článku 22 ods. 2 písm. c)³⁶, ak je to relevantné; a
- vi) o možných rizikách prenosu údajov v dôsledku absencie rozhodnutia o primeranosti a primeraných záruk, ako je opísané v článku 46³⁷.

65. Pokiaľ ide o body i) až iii), EDPB poznamenáva, že v prípade, keď sa o požadovaný súhlas opierajú viacerí (spoloční) prevádzkovatelia, alebo ak sa údaje majú prenášať iným prevádzkovateľom alebo majú byť spracúvané inými prevádzkovateľmi, ktorí sa chcú opierať o pôvodný súhlas, všetky tieto organizácie by mali byť vymenované. Sprostredkovatelia nemusia byť podľa požiadaviek na poskytnutie súhlasu vymenovaní, ale v súlade s článkami 13 a 14 všeobecného nariadenia o ochrane údajov budú musieť prevádzkovatelia poskytnúť úplný zoznam príjemcov alebo kategórií príjemcov vrátane sprostredkovateľov. EDPB na záver poznamenáva, že v závislosti od okolností a súvislostí prípadu, môže byť potrebných viac informácií, ktoré umožnia dotknutej osobe skutočne pochopiť dané spracovateľské operácie.

3.3.2 Ako poskytovať informácie

66. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov nie je predpísaná forma ani podoba, v akej musia byť poskytnuté informácie, aby bola splnená požiadavka informovaného súhlasu. To znamená, že platné informácie môžu byť predkladané rôznymi spôsobmi, napríklad písomnými alebo ústnymi vyhláseniami, prípadne zvukovými alebo obrazovými správami. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sú však stanovené viaceré požiadavky na informovaný súhlas, predovšetkým v článku 7 ods. 2 a v odôvodnení 32. Čo vedie k vyššiemu štandardu zrozumiteľnosti a dostupnosti informácií.
67. Pri získavaní súhlasu by prevádzkovatelia mali zabezpečiť, aby sa vo všetkých prípadoch používal zrozumiteľný a jednoduchý jazyk. To znamená, že správa by mala byť jednoducho pochopiteľná pre bežného človeka, a nielen pre právnikov. Prevádzkovatelia nemôžu používať dlhé zásady ochrany osobných údajov, ktoré sú ťažko pochopiteľné, alebo vyhlásenia plné právnického žargónu. Súhlas musí byť zrozumiteľný a odlišiteľný od iných záležitostí a musí sa poskytovať v pochopiteľnej a jednoducho prístupnej forme. Táto požiadavka

³³ Opäť pozri odôvodnenie 42 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

³⁴ Pozri Stanovisko 15/2011 WP29 k vymedzeniu pojmu súhlas, (WP 187), s. 19-20.

³⁵ Pozri článok 7 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

³⁶ Pozri aj Usmernenia WP29 k automatizovanému individuálnemu rozhodovaniu a k profilovaniu na účely nariadenia 2016/679 (WP 251), odsek IV.B, s. 20 a nasledujúce.

³⁷ Podľa článku 49 ods. 1 písm. a) sa pri získavaní výslovného súhlasu požadujú konkrétne informácie o absencii záruk opísaných v článku 46. Pozri aj Stanovisko 15/2011 WP29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 19.

v podstate znamená, že informácie relevantné pre prijatie informovaného rozhodnutia, či poskytnúť súhlas alebo nie, nesmú byť skryté vo všeobecných obchodných podmienkach³⁸.

68. Prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby sa súhlas poskytol na základe informácií, ktoré dotknutým osobám umožnia jednoducho identifikovať, kto je prevádzkovateľom, a pochopiť, s čím vyjadrujú súhlas. Prevádzkovateľ musí zrozumiteľne opísať účel spracúvania údajov, na ktorý sa požaduje súhlas³⁹.
69. V Usmerneniach WP29 k transparentnosti sú uvedené ďalšie osobitné usmernenia k dostupnosti. Ak sa má súhlas poskytnúť elektronickými prostriedkami, žiadosť musí byť zrozumiteľná a stručná. Rozvrstvené a podrobné informácie môžu byť vhodným spôsobom, ako si splniť dvojité povinnosť byť presný a úplný na jednej strane a zrozumiteľný na druhej strane.
70. Prevádzkovateľ musí posúdiť, aký typ klientov poskytuje osobné údaje jeho organizácii. Napríklad v prípade, že cieľová skupina zahŕňa dotknuté osoby, ktoré sú neplnoleté, od prevádzkovateľa sa očakáva, že zabezpečí, aby informácie boli zrozumiteľné pre maloleté osoby⁴⁰. Po identifikovaní svojich klientov musia prevádzkovatelia určiť, aké informácie by mali poskytnúť, a ako následne predložia tieto informácie dotknutým osobám.
71. Článok 7 ods. 2 sa týka vopred naformulovaných písomných vyhlásení o súhlase, čo sa dotýka aj inej problematiky. Ak sa súhlas vyžaduje ako súčasť (písomnej) zmluvy, žiadosť o súhlas by mala byť jednoznačne odlišiteľná od ostatných záležitostí. Ak písomná zmluva obsahuje mnoho aspektov, ktoré nesúvisia s otázkou súhlasu s používaním osobných údajov, otázka súhlasu by sa mala riešiť spôsobom, ktorý je jednoznačne odlišiteľný, alebo v osobitnom dokumente. Podobne, ak sa súhlas vyžaduje elektronickými prostriedkami, podľa odôvodnenia 32, žiadosť o súhlas musí byť oddelená a zreteľná, nemôže byť jednoducho odsekom vo všeobecných obchodných podmienkach⁴¹. Na prispôsobenie sa malým obrazovkám alebo situáciám s obmedzeným priestorom na informácie sa prípadne môže zväziť použitie rozvrstveného spôsobu predkladania informácií, aby sa predišlo prílišnému narušeniu používateľskej skúsenosti alebo prílišnému zásahu do produktu, pokiaľ ide o jeho dizajn.
72. Prevádzkovateľ, ktorý sa opiera o súhlas dotknutej osoby, musí ďalej plniť povinnosti týkajúce sa samostatných informačných povinností stanovených v článkoch 13 a 14, aby bola jeho činnosť v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov. V praxi môže plnenie informačných povinností a plnenie požiadavky informovaného súhlasu v mnohých prípadoch viesť k integrovanému prístupu. Avšak, táto časť bola vypracovaná s vedomím, že platný „informovaný“ súhlas môže existovať, aj keď sa v procese získavania súhlasu neuvedú všetky prvky článku 13 a/alebo článku 14 (tieto prvky by sa, samozrejme, mali uviesť na iných miestach, ako je napríklad oznámenie spoločnosti o ochrane súkromia). WP29 vydala osobitné Usmernenia k požiadavke transparentnosti.

73. Príklad 12: Spoločnosť X je prevádzkovateľ, ktorý dostal sťažnosti, že dotknutým osobám nie je jasné, aký je účel použitia údajov, s ktorým sa požaduje ich súhlas. Spoločnosť si potrebuje overiť, či jej

³⁸ Vyhlásenie o súhlase musí byť pomenované pod týmto názvom. Formulácie ako „Viem, že...“ nespĺňajú požiadavku zrozumiteľného jazyka.

³⁹ Pozri článok 4 ods. 11 a článok 7 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁴⁰ Pokiaľ ide o informácie pochopiteľné pre deti, pozri aj odôvodnenie 58.

⁴¹ Pozri aj odôvodnenie 42 a smernicu 93/13/ES, predovšetkým článok 5 (naformulované jasne a zrozumiteľne, a keď existuje pochybnosť, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa) a článok 6 (neplatnosť nekalých podmienok, zmluva naďalej existuje bez týchto podmienok, iba ak stále dáva zmysel, inak je celá zmluva neplatná).

informácie v žiadosti o súhlas sú zrozumiteľné pre dotknuté osoby. Spoločnosť X zorganizuje dobrovoľnícke skúšobné panely konkrétnych kategórií svojich zákazníkov a tomuto skúšobnému publiku predloží nové aktualizácie informácií o súhlase predtým, ako ich použije v externej komunikácii. Výber panela sa riadi zásadou nezávislosti a vykonáva sa na základe kritérií zabezpečujúcich reprezentatívny, objektívny výsledok. Účastníci panela dostanú dotazník a uvedú, ako chápu informácie a ako by ich hodnotili z hľadiska zrozumiteľnosti a relevantnosti. Prevádzkovateľ pokračuje v testovaní, až kým účastníci panela neuvedú, že informácie sú zrozumiteľné. Spoločnosť X vypracuje správu o skúške a sprístupní ju na budúce použitie. Tento príklad ukazuje spôsob, ako môže spoločnosť X preukázať, že dotknuté osoby dostávali zrozumiteľné informácie predtým, ako poskytli spoločnosti X súhlas so spracúvaním osobných údajov.

74. Príklad 13: Spoločnosť začne so spracúvaním údajov na základe súhlasu. Používa pri tom rozvrstvené oznámenie o ochrane súkromia, ktoré zahŕňa žiadosť o súhlas. Spoločnosť zverejní všetky základné informácie o prevádzkovateľovi a o plánovaných spracovateľských činnostiach⁴². Spoločnosť však v prvej informačnej vrstve oznámenia neuvádza, ako sa možno skontaktovať s jej zodpovednou osobou. Na účely získania platného právneho základu v zmysle článku 6, tento prevádzkovateľ získal platný „informovaný“ súhlas aj napriek tomu, že dotknutej osobe neboli oznámené kontaktné údaje zodpovednej osoby (v prvej informačnej vrstve) podľa článku 13 ods. 1 písm. b) alebo článku 14 ods. 1 písm. b) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

3.4 Jednoznačný prejav vôle

75. Zo všeobecného nariadenia o ochrane údajov je zrejmé, že súhlas si vyžaduje vyhlásenie dotknutej osoby alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon, čo znamená, že musí byť vždy poskytnutý prostredníctvom aktívneho prejavu vôle alebo vyhlásenia. Musí byť z neho zrejmé, že dotknutá osoba poskytla súhlas s konkrétnym spracúvaním údajov.
76. V článku 2 písm. h) smernice 95/46/ES sa súhlas opisuje tak, že znamená „prejav prianí, s ktorými dotknutá osoba dáva najavo svoj súhlas so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa jej týkajú“. Článok 4 ods. 11 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vychádza z tohto vymedzenia pojmu s vysvetlením, že platný súhlas si vyžaduje *jednoznačný prejav vôle prostredníctvom vyhlásenia alebo jednoznačného potvrdzujúceho úkonu* v súlade s predchádzajúcim usmernením, ktoré vydala WP29.
77. „Jednoznačný potvrdzujúci úkon“ znamená, že dotknutá osoba musela na poskytnutie súhlasu na konkrétne spracúvanie údajov vykonať úmyselný úkon⁴³. V odôvodnení 32 je uvedené ďalšie

⁴² Je potrebné poznamenať, že ak identita prevádzkovateľa alebo účel spracúvania údajov nie je zrejмый z prvej informačnej vrstvy rozvrstveného oznámenia o ochrane súkromia (a tieto informácie sú uvedené v ďalších vrstvách), bude pre prevádzkovateľa ťažké preukázať, že dotknutá osoba poskytla informovaný súhlas, pokiaľ prevádzkovateľ nemôže preukázať, že táto dotknutá osoba mala prístup k uvedeným informáciám pred poskytnutím súhlasu.

⁴³ Pozri Pracovný dokument útvarov Komisie, Posúdenie vplyvu, príloha 2, s. 20 a aj s. 105 a 106: „Ako bolo konštatované aj v stanovisku k poskytovaniu súhlasu, ktoré prijala WP29, je zrejme potrebné vysvetliť, že platný súhlas si vyžaduje použitie mechanizmov, ktoré vylučujú pochybnosti o zámere dotknutej osoby poskytnúť súhlas, a zároveň objasniť, že v súvislosti s online prostredím využitie predvolených možností, ktoré musí dotknutá osoba zmeniť, keď chce odmietnuť spracúvanie údajov („súhlas založený na mlčaní“), nepredstavuje samo osebe jednoznačný súhlas. To by poskytlo jednotlivcom viac kontroly nad ich údajmi, ak je spracúvanie údajov založené na ich súhlase. Pokiaľ ide o vplyv na prevádzkovateľov, tento vplyv nebude veľký, keďže sa iba vysvetľujú a lepšie vyjadrujú účinky existujúcej smernice vo vzťahu k podmienkam platného a zmysluplného súhlasu dotknutej osoby. Predovšetkým keďže pojem „výslovný“ súhlas objasní (nahradením pojmu „jednoznačný“) formu a kvalitu súhlasu a keďže nie je zámerom rozšíriť škálu prípadov a situácií, kde by sa mal (výslovný) súhlas používať ako základ pre spracúvanie údajov, neočakáva sa, že by bol vplyv tohto opatrenia na prevádzkovateľov veľký.“

usmernenie k tejto otázke. Súhlas je možné získať prostredníctvom písomného alebo (zaznamenaného) ústneho vyhlásenia, vrátane aj elektronickými prostriedkami.

78. Zrejme najpresnejším spôsobom, ako splniť kritérium „písomného vyhlásenia“, je zabezpečiť, aby dotknutá osoba napísala prevádzkovateľovi list alebo e-mail, v ktorom vysvetlí, s čím presne súhlasí. To však často nie je reálne. Písomné vyhlásenia môžu existovať v mnohých podobách a rozsahoch, ktoré môžu byť v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov.
79. Bez toho, aby bolo dotknuté existujúce (vnútroštátne) zmluvné právo, súhlas možno získať prostredníctvom zaznamenaného ústneho vyhlásenia, ale povinne sa musia zaznamenať informácie, ktoré sú dotknutej osobe dostupné pred vyjadrením súhlasu. Podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov je použitie vopred označených políčok [pre-ticked opt-in boxes] vyjadrujúcich súhlas neplatné. Mlčanie alebo nečinnosť zo strany dotknutej osoby, ani jednoduché pokračovanie využívania služby, sa nemôžu pokladať za aktívny prejav vôle.
80. Príklad 14: Pri inštalovaní softvéru žiada aplikácia od dotknutej osoby súhlas na použitie neanonymných správ o poruchách na zlepšenie softvéru. Žiadosť o súhlas dopĺňa rozvrstvené oznámenie o súkromí, v ktorom sa poskytujú potrebné informácie. Aktívnym označením voliteľného políčka s označením „Súhlasím“ môže používateľ platne vykonať „jednoznačný potvrdzujúci úkon“ poskytnutia súhlasu so spracúvaním údajov.
81. Prevádzkovateľ si takisto musí byť vedomý, že súhlas nemožno získať prostredníctvom toho istého prejavu vôle ako súhlas so zmluvou alebo prijatia všeobecných obchodných podmienok služieb. Paušálny súhlas so všeobecnými obchodnými podmienkami sa nemôže považovať za jednoznačný potvrdzujúci úkon poskytnutia súhlasu s používaním osobných údajov. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov prevádzkovateľom neumožňuje ponúkať vopred označené políčka [pre-ticked boxes] alebo spôsoby voľby, ktoré si vyžadujú zásah dotknutej osoby, aby zabránila poskytnutiu súhlasu (napríklad „políčka vyjadrujúce nesúhlas [opt-out boxes]“)⁴⁴.
82. Ak sa má súhlas, na základe žiadosti, poskytnúť elektronickými prostriedkami, takáto žiadosť o súhlas by nemala pôsobiť *zbytočne* rušivo pre použitie služby, pre ktorú sa súhlas poskytuje⁴⁵. Aktívny potvrdzujúci prejav vôle, ktorým dotknutá osoba vyjadruje súhlas, môže byť nevyhnutný, ak by menej rušivý spôsob viedol k nejednoznačnosti. Preto môže byť potrebné, aby žiadosť o súhlas do istej miery narušila užívateľskú skúsenosť, aby sa táto žiadosť stala efektívnou.
83. V rámci požiadaviek všeobecného nariadenia o ochrane údajov však majú prevádzkovatelia voľnosť pri vypracovaní postupu získania súhlasu, ktorý vyhovuje ich organizácii. V tejto súvislosti možno fyzické gestá klasifikovať ako jednoznačný potvrdzujúci úkon v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov.
84. Prevádzkovatelia by mali vypracovať mechanizmy získavania súhlasu, ktoré budú zrozumiteľné pre dotknuté osoby. Prevádzkovatelia sa musia vyhnúť nejednoznačnosti a musia zabezpečiť, aby úkon, ktorým sa poskytuje súhlas, bolo možné odlíšiť od iných úkonov. Preto jednoduché pokračovanie v bežnom používaní webového sídla nie je správaním, z ktorého možno vyvodiť prejav vôle dotknutej osoby poskytnúť súhlas s navrhovanou spracovateľskou operáciou.

⁴⁴ Pozri článok 7 ods. 2. Pozri aj Pracovný dokument 02/2013 o získavaní súhlasu s používaním súborov cookies (WP 208), s. 3 – 6.

⁴⁵ Pozri odôvodnenie 32 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

85. Príklad 15: Posunutie okna aplikácie [swiping a bar on a screen], mávanie pred inteligentnou kamerou, otočenie smartfónu v smere hodinových ručičiek alebo opísanie osmičky smartfónom, predstavujú možnosti prejavenia súhlasu, pokiaľ sa nimi poskytuje jednoznačná informácia a je zrejmé, že príslušný prejav vôle je vyjadrením súhlasu s konkrétnou požiadavkou (napríklad, ak posuniete toto okno doľava, súhlasíte s použitím informácie X na účel Y. Zopakujte tento pohyb na potvrdenie). Prevádzkovateľ musí vedieť preukázať, že súhlas získal takýmto spôsobom, a dotknuté osoby musia mať možnosť odvolať svoj súhlas rovnako jednoducho, ako ho poskytli.
86. Príklad 16: V súlade s odôvodnením 32, úkony ako rolovanie [scrolling] alebo posúvanie [swiping] naprieč webovým sídlom alebo podobná činnosť používateľa nespĺňajú za žiadnych okolností požiadavku jednoznačného a potvrdzujúceho úkonu: takéto úkony môžu byť ťažko odlišiteľné od inej činnosti alebo interakcie používateľa, a preto ani nie je možné konštatovať, že bol získaný jednoznačný súhlas. Okrem toho bude v takom prípade ťažké umožniť používateľovi, aby mohol odvolať súhlas rovnako jednoduchým spôsobom, akým bol poskytnutý.
87. V digitálnom prostredí mnohé služby potrebujú na svoje fungovanie osobné údaje, preto dotknuté osoby dostávajú každodenne viaceré žiadosti o súhlas, na ktoré je potrebné odpovedať kliknutiami alebo posunmi [swipes]. To môže viesť k určitému stupňu únavy z klikania: keď sa s mechanizmami poskytovania súhlasu stretávajú príliš často, výstražný účinok týchto mechanizmov sa znižuje.
88. To vedie k situácii, keď sa otázky o súhlase už nečítajú. To je osobitným rizikom pre dotknuté osoby, keďže súhlas sa spravidla požaduje na úkony, ktoré sú bez ich súhlasu v zásade nezákonné. V rámci všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa prevádzkovateľom ukladá povinnosť nachádzať spôsoby riešenia tohto problému.
89. Často uvádzaným príkladom, ako to urobiť v digitálnom prostredí, je získavanie súhlasu používateľov internetu prostredníctvom ich nastavení prehliadača. Takéto nastavenia by mali byť vytvorené v súlade s podmienkami platného súhlasu vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, napríklad, že súhlas musí byť podrobný, pokiaľ ide o každý z plánovaných účelov, a že v informáciách, ktoré sa majú poskytnúť, by mal byť uvedený prevádzkovateľ.
90. V každom prípade sa súhlas musí vždy získať predtým, ako prevádzkovateľ začne so spracúvaním osobných údajov, na ktoré je súhlas potrebný. WP29 v predchádzajúcich stanoviskách dôsledne zastávala názor, že súhlas by sa mal poskytnúť pred začatím spracovateľskej činnosti⁴⁶. Hoci v článku 4 ods. 11 všeobecného nariadenia o ochrane údajov nie je výslovne stanovené, že súhlas musí byť poskytnutý pred začatím spracovateľskej činnosti, táto požiadavka z textu zjavne vyplýva. Úvod článku 6 ods. 1 a slovo „vyjadřila“ v článku 6 ods. 1 písm. a) podporujú tento výklad. Z článku 6 a odôvodnenia 40 logicky vyplýva, že platný právny základ musí existovať pred začatím spracúvania údajov. Súhlas by sa preto mal poskytnúť pred začatím spracovateľskej činnosti. V zásade môže byť postačujúce požiadať dotknutú osobu o súhlas jedenkrát. Prevádzkovatelia však musia získať nový a konkrétny súhlas, ak sa po získaní pôvodného súhlasu zmenia účely spracúvania údajov alebo ak sa plánuje ďalší účel [additional purpose].

⁴⁶ WP29 dôsledne zastáva tento názor od svojho Stanoviska 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 30 a 31.

4 ZÍSKANIE VÝSLOVNÉHO SÚHLASU

91. Výslovný súhlas sa vyžaduje v určitých situáciách, keď hrozí závažné riziko súvisiace s ochranou údajov, teda keď sa považuje za vhodné zabezpečiť vysokú úroveň individuálnej kontroly nad osobnými údajmi. Podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov výslovný súhlas zohráva úlohu v článku 9 o spracúvaní osobitných kategórií osobných údajov, v ustanoveniach článku 49 o prenosoch údajov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám pri neexistencii primeraných záruk⁴⁷ a v článku 22 o automatizovanom individuálnom rozhodovaní, vrátane profilovania⁴⁸.
92. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov je stanovené, že „vyhlásenie alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon“ sú predpokladom „riadneho“ súhlasu. Keďže požiadavka „riadneho“ súhlasu vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov je už vyšším štandardom v porovnaní s požiadavkou súhlasu v smernici 95/46/ES, je potrebné objasniť, aké dodatočné úsilie musí prevádzkovateľ vynaložiť s cieľom získať *výslovný* súhlas dotknutej osoby v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov.
93. Pojem *výslovný* sa vzťahuje na spôsob, akým dotknutá osoba vyjadrí svoj súhlas. Znamená to, že dotknutá osoba musí poskytnúť výslovné vyhlásenie o súhlase. Jednoznačným spôsobom, ako zabezpečiť, že súhlas je výslovný, bude výslovné potvrdenie súhlasu v písomnom vyhlásení. V prípade potreby, prevádzkovateľ môže zabezpečiť, že dotknutá osoba podpíše toto písomné vyhlásenie, aby sa tak odstránili všetky možné pochybnosti a predišlo sa prípadnej neexistencii dôkazu v budúcnosti⁴⁹.
94. Takéto podpísané vyhlásenie však nie je jediný spôsob, ako získať výslovný súhlas, a nemožno povedať, že vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa predpisujú písomné a podpísané vyhlásenia pre všetky situácie, ktoré si vyžadujú platný výslovný súhlas. Napríklad v digitálnom a online prostredí môže mať dotknutá osoba možnosť vydať požadované vyhlásenie vyplnením elektronického formulára, poslaním e-mailu, vložením naskenovaného dokumentu s podpisom dotknutej osoby alebo použitím elektronického podpisu. Použitie ústneho vyhlásenia môže byť teoreticky takisto dostatočne výslovné na získanie platného výslovného súhlasu, pre prevádzkovateľa však môže byť ťažké preukázať, že pri zaznamenávaní vyhlásenia boli splnené všetky podmienky platného výslovného súhlasu.

⁴⁷ Podľa článku 49 ods. 1 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa výslovným súhlasom môže zrušiť zákaz prenosu údajov do krajín bez primeranej úrovne právnych predpisov o ochrane údajov. Je potrebné vziať do úvahy aj Pracovný dokument o spoločnom výklade článku 26 ods. 1 smernice 95/46/ES z 24. októbra 1995 (WP 114), s. 11, v ktorom WP29 uviedla, že súhlas s prenosmi údajov, ku ktorým dochádza pravidelne alebo sústavne, je neprimeraný.

⁴⁸ Článok 22 všeobecného nariadenia o ochrane údajov obsahuje ustanovenia na ochranu dotknutých osôb pred rozhodovaním založeným výlučne na automatizovanom spracúvaní údajov vrátane profilovania. Rozhodnutia prijímané na tomto základe sú povolené za určitých právnych podmienok. V tomto mechanizme ochrany zohráva kľúčovú úlohu súhlas, keďže z článku 22 ods. 2 písm. c) všeobecného nariadenia o ochrane údajov je zrejmé, že prevádzkovateľ môže pokračovať v automatizovanom rozhodovaní vrátane profilovania, ktoré môže výrazne ovplyvniť jednotlivca, s výslovným súhlasom dotknutej osoby. WP29 vypracovala k tejto otázke osobitné usmernenia: Usmernenia WP29 k automatizovanému individuálnemu rozhodovaniu a k profilovaniu na účely nariadenia 2016/679, 3. október 2017 (WP 251).

⁴⁹ Pozri aj Stanovisko 15/2011 WP29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 25.

95. Organizácia môže získať výslovný súhlas aj telefonickým rozhovorom za predpokladu, že informácie o danej voľbe sú jasné, zrozumiteľné a jednoznačné, a že je od dotknutej osoby požadované osobitné potvrdenie (napríklad stlačenie tlačidla alebo poskytnutie ústneho potvrdenia).

96. Príklad 17: Prevádzkovateľ môže získať výslovný súhlas od návštevníka svojho webového sídla aj ponúknutím stránky na vyjadrenie výslovného súhlasu, ktorá obsahuje okienka na označenie volieb Áno a Nie, za predpokladu, že text jednoznačne vyjadruje súhlas, napríklad „Týmto súhlasím so spracúvaním svojich údajov“, a nie napríklad „Je mi známe, že moje údaje sa budú spracúvať“. Je samozrejmé, že by mali byť splnené aj podmienky informovaného súhlasu, ako aj ďalšie podmienky na získanie platného súhlasu.

97. Príklad 18: Klinika plastickej chirurgie chce od pacienta získať výslovný súhlas na presun jeho zdravotného záznamu odborníkovi, od ktorého sa požaduje druhé stanovisko k stavu pacienta. Tento zdravotný záznam tvorí digitálny súbor. Vzhľadom na osobitný charakter príslušných informácií, klinika žiada od dotknutej osoby elektronický podpis, aby získala platný výslovný súhlas a bola schopná preukázať, že tento výslovný súhlas získala⁵⁰.

98. Spôsob, ako sa ubezpečiť, že výslovný súhlas je platný, môže byť aj dvojstupňové overenie [verification]. Napríklad dotknutá osoba dostane e-mail s oznámením, že prevádzkovateľ má v úmysle spracúvať záznam, ktorý obsahuje zdravotné údaje. Prevádzkovateľ v e-maile vysvetľuje, že žiada súhlas s použitím konkrétneho súboru informácií na konkrétny účel. Ak dotknutá osoba súhlasí s použitím týchto údajov, prevádzkovateľ ju požiada o odpoveď prostredníctvom e-mailu, ktorý bude obsahovať vyhlásenie „Súhlasím“. Po odoslaní tejto odpovede dotknutá osoba dostane overovací odkaz [verification link], na ktorý musí kliknúť, alebo SMS správu s overovacím kódom na potvrdenie súhlasu.

99. Článok 9 ods. 2 nepozná dôvod „potrebné na plnenie zmluvy“ ako dôvod na výnimku zo všeobecného zákazu spracúvania osobitných kategórií údajov. Preto by prevádzkovatelia a členské štáty, ktoré riešia túto situáciu, mali hľadať konkrétne výnimky uvedené v článku 9 ods. 2 písm. b) až j). Ak sa neuplatní žiadna z výnimiek b) až j), jedinou možnou zákonnou výnimkou pre spracúvanie takých údajov zostáva získanie výslovného súhlasu v súlade s podmienkami pre platný súhlas podľa všeobecného nariadenia ochrane údajov.

100. Príklad 19: Letecká spoločnosť Holiday Airways ponúka službu cestovania s asistenciou pre cestujúcich, ktorí nemôžu cestovať bez asistencie, napríklad v dôsledku zdravotného postihnutia. Zákazníčka si rezervuje let z Amsterdamu do Budapešti a žiada o cestovnú asistenciu, aby mohla nastúpiť na palubu. Spoločnosť Holiday Airways od nej požaduje poskytnutie informácií o zdravotnom stave, aby jej mohla zabezpečiť primerané služby (keďže je mnoho možností, napríklad invalidný vozík k odletovej bráne alebo asistent, ktorý ju bude sprevádzať z bodu A do bodu B). Spoločnosť Holiday Airways žiada o výslovný súhlas so spracúvaním zdravotných údajov tejto zákazníčky na účel zabezpečenia požadovanej cestovnej asistencie. Údaje spracúvané na základe súhlasu by mali byť nevyhnutné pre požadovanú službu. Lety do Budapešti okrem toho naďalej zostávajú dostupné aj bez cestovnej asistencie. Je potrebné poznamenať, že vzhľadom na skutočnosť, že uvedené údaje sú nevyhnutné na poskytnutie požadovanej služby, neuplatňuje sa článok 7 ods. 4.

101. Príklad 20: Úspešná spoločnosť sa špecializuje na výrobu zákazkových ochranných okuliarov pre lyžiarov a snoubordistov, ako aj ďalších typov špeciálnych okuliarov pre vonkajšie športy. Myšlienkou

⁵⁰ Tento príklad sa nedotýka nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 z 23. júla 2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu.

je, aby ich ľudia mohli nosiť bez použitia vlastných okuliarov. Spoločnosť prijíma objednávky v centrále a dodáva výrobky z jedného miesta do celej EÚ.

102. Aby mohol tento prevádzkovateľ poskytovať svoje výrobky upravené podľa potrieb zákazníkov, ktorí sú krátkozrakí, žiada súhlas s použitím informácií o stave ich zraku. Zákazníci pri zadávaní objednávky online poskytujú potrebné zdravotné údaje, napríklad svoje údaje z lekárskeho predpisu. Bez toho nie je možné zabezpečiť požadované zákazkové okuliare. Spoločnosť ponúka aj sériu ochranných okuliarov so štandardizovanými korekčnými hodnotami. Zákazníci, ktorí nechcú poskytnúť svoje zdravotné údaje, si môžu vybrať štandardné verzie. Preto je vyžadovaný výslovný súhlas podľa článku 9 a tento súhlas možno považovať za poskytnutý slobodne.

5 ĎALŠIE PODMIENKY NA ZÍSKANIE PLATNÉHO SÚHLASU

103. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sú uvedené požiadavky na prevádzkovateľov, aby prijali ďalšie opatrenia, ktorými zabezpečia, že získajú, udržia si a budú schopní preukázať platný súhlas. Tieto ďalšie podmienky platného súhlasu sú stanovené v článku 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov s osobitnými ustanoveniami týkajúcimi sa uchovávanía záznamov o súhlase a práva na jednoduché odvolanie súhlasu. Článok 7 sa vzťahuje aj na súhlas uvedený v iných článkoch všeobecného nariadenia o ochrane údajov, napríklad v článkoch 8 a 9. Usmernenie k ďalším požiadavkám na preukázanie platného súhlasu a odvolanie súhlasu, je uvedené v ďalšej časti.

5.1 Preukázanie súhlasu

104. V článku 7 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je jednoznačne uvedená jasná povinnosť prevádzkovateľa preukázať súhlas dotknutej osoby. Dôkazné bremeno bude podľa článku 7 ods. 1 spočívať na prevádzkovateľovi.
105. V odôvodnení 42 sa uvádza: „Ak je spracúvanie založené na súhlase dotknutej osoby, prevádzkovateľ by mal vedieť preukázať, že dotknutá osoba vyjadrila súhlas so spracúvaním.“
106. Prevádzkovatelia majú voľnosť vytvoriť metódy na splnenie tohto ustanovenia tak, aby to vyhovovalo ich každodennej prevádzke. Samotná povinnosť preukázať, že prevádzkovateľ získal platný súhlas, by zároveň nemala viesť k nadmernému množstvu dodatočného spracúvania údajov. To znamená, že prevádzkovatelia by mali mať dostatok údajov na preukázanie prepojenia so spracúvaním (preukázanie, že súhlas bol získaný), ale nemali by získavať viac informácií, než je nevyhnutné.
107. Je úlohou prevádzkovateľa preukázať, že od dotknutej osoby získal platný súhlas. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov nie je predpísané, ako presne sa tak musí urobiť. Prevádzkovateľ musí byť schopný preukázať, že dotknutá osoba v danom prípade poskytla súhlas. Povinnosť preukázať súhlas existuje počas celého trvania príslušnej spracovateľskej činnosti. Po skončení spracovateľskej činnosti by sa dôkaz o súhlase nemal uchovávať dlhšie, než je striktné nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti alebo na preukázanie, uplatňovanie alebo obhajovanie právnych nárokov podľa článku 17 ods. 3 písm. b) a e).
108. Prevádzkovateľ môže napríklad uchovávať záznam o získaných vyhláseniach o súhlase, aby mohol preukázať, ako a kedy bol súhlas získaný, a aké informácie boli preukázateľne poskytnuté dotknutej osobe v danom čase. Prevádzkovateľ musí byť schopný preukázať, že dotknutá osoba bola informovaná, a že postup prevádzkovateľa spĺňal všetky relevantné kritériá pre získanie platného súhlasu. Odôvodnením tejto povinnosti vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov je, že prevádzkovateľ musí byť zodpovedný za získavanie platného súhlasu od dotknutých osôb a za mechanizmy poskytovania súhlasu, ktoré zaviedol. Napríklad v digitálnom prostredí by si

prevádzkovateľ mohol uchovať informácie o frekvencii, počas ktorej bol súhlas vyjadrený, spolu s dokumentáciou týkajúcou sa priebehu poskytnutia súhlasu v čase frekvencie a kópiou informácií, ktoré boli v tom čase predložené dotknutej osobe. Nie je postačujúce, ak by sa prevádzkovatelia iba odvolávali na správnu konfiguráciu príslušného webového sídla.

109. Príklad 21: Nemocnica pripravuje vedecký výskumný program nazvaný projekt X, pre ktorý sú potrebné zubné záznamy reálnych pacientov. Účastníkov získavajú prostredníctvom telefonických hovorov s pacientmi, ktorí dobrovoľne súhlasili so zaradením do zoznamu kandidátov, ktorých môžu osloviť na tento účel. Prevádzkovateľ sa snaží získať od dotknutých osôb výslovný súhlas s použitím ich zubných záznamov. Súhlas sa získa počas telefonického hovoru zaznamenaním ústneho vyhlásenia dotknutej osoby, v ktorom potvrdí, že súhlasí s použitím svojich údajov na účely projektu X.

110. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov neurčuje žiadny konkrétny časový limit, ako dlho má súhlas platiť. Dĺžka trvania súhlasu bude závisieť od kontextu, rozsahu pôvodného súhlasu a očakávaní dotknutej osoby. Ak sa spracovateľské operácie výrazne zmenia alebo vyvinú, potom už pôvodný súhlas nie je platný. V takom prípade je potrebné získať nový súhlas.

111. EDPB odporúča ako najlepší postup, aby sa súhlas v primeraných intervaloch obnovoval. Opätovné poskytnutie všetkých informácií pomáha zabezpečiť, aby dotknutá osoba bola naďalej dobre informovaná o tom, ako sa jej údaje používajú a ako uplatňovať svoje práva⁵¹.

5.2 Odvolanie súhlasu

112. Odvolanie súhlasu má vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov popredné miesto. Ustanovenia a odôvodnenia týkajúce sa odvolania súhlasu vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov možno považovať za kodifikáciu existujúceho výkladu tejto otázky v stanoviskách WP29⁵².

113. V článku 7 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je stanovené, že prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby dotknutá osoba mala možnosť odvolať svoj súhlas tak jednoducho, ako ho poskytla, a to kedykoľvek. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov neurčuje, že poskytnutie a odvolanie súhlasu sa musí vždy urobiť prostredníctvom toho istého kroku.

114. Keď sa však súhlas získa elektronickými prostriedkami pomocou jediného kliknutia myšou, posunu alebo stlačením klávesu, dotknuté osoby musia mať v praxi možnosť odvolať svoj súhlas rovnako jednoducho. Keď sa súhlas získa prostredníctvom používateľského rozhrania pre konkrétnu službu [napríklad cez webové sídlo, aplikáciu, prihlasovací účet, rozhranie zariadenia internetu vecí (IoT) alebo e-mail], niet pochyb, že dotknutá osoba musí mať možnosť odvolať svoj súhlas cez rovnaké elektronické rozhranie, keďže prechod na iné rozhranie výlučne z dôvodu odvolania súhlasu by si vyžadoval nepríjemné úsilie. Dotknutá osoba by navyše mala mať možnosť odvolať svoj súhlas bez

⁵¹ Pozri Usmernenia pracovnej skupiny zriadenej podľa článku 29 k transparentnosti podľa nariadenia 2016/679, WP 260 rev. 01, schválené EDPB.

⁵² WP29 sa venovala tejto téme vo svojom Stanovisku k súhlasu [pozri Stanovisko 15/2011 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 9, 13, 20, 27, 32 a 33] a okrem iného aj vo svojom Stanovisku k používaniu lokalizačných údajov [pozri Stanovisko 5/2005 k používaniu lokalizačných údajov s cieľom poskytovať služby s pridanou hodnotou (WP 115), s. 7].

nepriaznivých následkov. To okrem iného znamená, že prevádzkovateľ musí zabezpečiť, aby bolo možné odvolať súhlas bezplatne a bez zníženia úrovne služieb⁵³.

115. Príklad 22: Hudobný festival predáva vstupenky prostredníctvom online predajcu vstupeniek. Pri každom online predaji vstupenky sa požaduje súhlas s cieľom využívať kontaktné údaje na marketingové účely. Na vyjadrenie súhlasu na tento účel môžu zákazníci zvoliť možnosť Nie alebo Áno. Prevádzkovateľ informuje zákazníkov, že majú možnosť odvolať svoj súhlas. Urobiť to môžu tak, že sa obrátia na bezplatnú telefonickú službu v pracovných dňoch od 8.00 do 17.00 h. Prevádzkovateľ v tomto prípade nekoná v súlade s článkom 7 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Odvolanie súhlasu si v tomto prípade vyžaduje telefonický hovor počas pracovných hodín, čo je zaťažujúcejšie než jedno kliknutie myšou potrebné na poskytnutie súhlasu prostredníctvom online predajcu vstupeniek, ktorý je otvorený 24 hodín denne, sedem dní v týždni.
116. Požiadavka jednoduchého odvolania súhlasu je vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov opísaná ako nevyhnutný aspekt platného súhlasu. Ak právo odvolať súhlas nespĺňa požiadavky stanovené vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov, ani prevádzkovateľov mechanizmus poskytovania súhlasu nie je v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov. Ako je uvedené v časti 3.1 o podmienke *informovaného* súhlasu, podľa článku 7 ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov prevádzkovateľ musí informovať dotknutú osobu o práve na odvolanie súhlasu pred skutočným poskytnutím súhlasu. Prevádzkovateľ musí okrem toho v rámci povinnosti transparentnosti informovať dotknutú osobu o spôsobe, akým si môže uplatniť práva⁵⁴.
117. Všeobecným pravidlom je, že ak je súhlas odvolaný, všetky spracovateľské operácie, ktoré boli založené na súhlase a boli vykonávané pred odvolaním súhlasu a v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov, zostávajú zákonné, prevádzkovateľ však musí zastaviť danú spracovateľskú činnosť. Ak neexistuje žiadny iný právny základ odôvodňujúci spracúvanie údajov (napríklad ďalšie uchovávanie), prevádzkovateľ by mal údaje vymazať⁵⁵.
118. Ako už v týchto usmerneniach bolo uvedené, je veľmi dôležité, aby prevádzkovatelia pred začatím získavania údajov posúdili účely, na ktoré sa údaje skutočne spracúvajú, a zákonné dôvody, na ktorých je spracúvanie založené. Spoločnosti často potrebujú osobné údaje na viaceré účely a spracúvanie údajov je založené na viacerých právnych základoch, napríklad údaje zákazníkov môžu byť založené na zmluve a súhlase. Odvolanie súhlasu teda neznamená, že prevádzkovateľ musí vymazať údaje, ktoré spracúva na účel založený na plnenie zmluvy s dotknutou osobou. Prevádzkovatelia by preto mali mať od začiatku ujasnené, aký účel sa vzťahuje na jednotlivé prvky údajov a o aký právny základ sa opiera.

⁵³ Pozri aj Stanovisko 4/2010 WP29 k Európskemu kódexu správania Európskej federácie priameho a interaktívneho marketingu (FEDMA) pre používanie osobných údajov v priamom marketingu (WP 174) a Stanovisko k používaniu lokalizačných údajov s cieľom poskytovať služby s pridanou hodnotou (WP 115).

⁵⁴ V odôvodnení 39 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktoré sa vzťahuje na články 13 a 14 toho nariadenia, sa uvádza, že „fyzické osoby by mali byť upozornené na riziká, pravidlá, záruky a práva pri spracúvaní osobných údajov, ako aj na to, ako uplatňovať svoje práva pri takomto spracúvaní.“

⁵⁵ Pozri článok 17 ods. 1 písm. b) a ods. 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

119. Prevádzkovatelia majú povinnosť po odvolaní súhlasu vymazať údaje, ktoré sa spracúvali na základe súhlasu, za predpokladu, že neexistuje žiadny iný účel odôvodňujúci uchovávanie údajov⁵⁶. Okrem tejto situácie, na ktorú sa vzťahuje článok 17 ods. 1 písm. b), konkrétna dotknutá osoba môže požiadať o vymazanie iných údajov, ktoré sa jej týkajú a ktoré prevádzkovateľ spracúva na inom právnom základe, napríklad na základe článku 6 ods. 1 písm. b)⁵⁷. Či je pokračovanie spracúvania príslušných údajov primerané sú prevádzkovatelia povinní posúdiť aj vtedy, keď dotknutá osoba nepožiadala o vymazanie údajov⁵⁸.
120. V prípadoch, keď dotknutá osoba odvolá svoj súhlas a prevádzkovateľ chce pokračovať v spracúvaní osobných údajov na inom právnom základe, nemôže bez upozornenia prejsť od súhlasu (ktorý bol odvolaný) k tomuto inému právnomu základu. Každá zmena právneho základu pre spracúvanie údajov musí byť dotknutej osobe oznámená v súlade s požiadavkami informačnej povinnosti v článkoch 13 a 14 a podľa všeobecnej zásady transparentnosti.

6 VZŤAH MEDZI SÚHLASOM A INÝMI PRÁVNÝMI ZÁKLADMI V ČLÁNKU 6 VŠEOBECNÉHO NARIADENIA O OCHRANE ÚDAJOV

121. Článok 6 stanovuje podmienky zákonného spracúvania osobných údajov a opisuje šesť právnych základov, o ktoré sa môže prevádzkovateľ oprieť. Uplatnenie jedného z týchto šiestich základov musí byť stanovené pred začatím spracovateľskej činnosti a vo vzťahu ku konkrétnemu účelu⁵⁹.
122. Je dôležité poznamenať, že ak sa prevádzkovateľ rozhodne založiť na súhlase ktorúkoľvek časť spracúvania, musí byť pripravený rešpektovať príslušnú voľbu, a ak jednotlivec odvolá svoj súhlas, musí zastaviť danú časť spracúvania. Vytvoríť dojem, že údaje sa budú spracúvať na základe súhlasu, hoci v skutočnosti sa spracúvanie opiera o niektorý iný právny základ, by bolo absolútne nepoctivé voči jednotlivcom.
123. Inými slovami, prevádzkovateľ nemôže vymeniť súhlas za iné právne základy. Napríklad, nie je povolené spätne využiť na odôvodnenie spracúvania údajov právny základ oprávneného záujmu, ak sa vyskytnú problémy s platnosťou súhlasu. Vzhľadom na požiadavku zverejniť právny základ, o ktorý sa prevádzkovateľ opiera, v čase získavania osobných údajov, sa prevádzkovateľ musí ešte pred začiatkom získavania týchto údajov rozhodnúť, ktorý právny základ je vhodný.

7 OSOBITNÉ OBLASTI ZÁUJMU VO VŠEOBECNOM NARIADENÍ O OCHRANE ÚDAJOV

7.1 Deti (článok 8)

⁵⁶ V takom prípade musí mať iný účel odôvodňujúci spracúvanie údajov svoj vlastný osobitný právny základ. To neznamena, že prevádzkovateľ môže vymeniť súhlas za iný právny základ, pozri časť 6 nižšie.

⁵⁷ Pozri článok 17 vrátane výnimiek, ktoré sa môžu uplatniť, a odôvodnenie 65 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁵⁸ Pozri tiež článok 5 ods. 1 písm. e) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

⁵⁹ Podľa článku 13 ods. 1 písm. c) a/alebo článku 14 ods. 1 písm. c) o tom musí prevádzkovateľ informovať dotknutú osobu.

124. V porovnaní s existujúcou smernicou sa vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov vytvára doplňujúca úroveň ochrany v prípadoch, keď sa spracúvajú osobné údaje zraniteľných fyzických osôb, najmä detí. V článku 8 sa zavádzajú dodatočné povinnosti na zabezpečenie zvýšenej úrovne ochrany údajov detí vo vzťahu k službám informačnej spoločnosti. Dôvody posilnenej ochrany sú uvedené v odôvodnení 38: „[...] si môžu byť v menšej miere vedomé rizík, dôsledkov a dotknutých záruk a svojich práv súvisiacich so spracúvaním osobných údajov [...]“. V odôvodnení 38 sa ďalej uvádza, že „Takáto osobitná ochrana by sa mala vzťahovať najmä na využívanie osobných údajov detí na účely marketingu alebo vytvorenia osobného alebo používateľského profilu a získavanie osobných údajov o deťoch pri používaní služieb poskytovaných priamo dieťaťu“. Slovo „najmä“ znamená, že osobitná ochrana nie je obmedzená na marketing alebo profilovanie, ale zahŕňa širšie „zbieranie osobných údajov o deťoch“.
125. Článok 8 ods. 1 uvádza, že ak sa uplatňuje súhlas, v súvislosti s ponukou služieb informačnej spoločnosti adresovanou priamo dieťaťu, je spracúvanie osobných údajov dieťaťa zákonné, len ak má dieťa aspoň 16 rokov. Ak má dieťa menej než 16 rokov, takéto spracúvanie je zákonné iba za podmienky a v rozsahu, v akom takýto súhlas vyjadril alebo schválil nositeľ rodičovských práv a povinností⁶⁰. Pokiaľ ide o vekovú hranicu platného súhlasu, všeobecné nariadenie o ochrane údajov poskytuje flexibilitu a členské štáty môžu právnym predpisom stanoviť nižšiu vekovú hranicu za predpokladu, že takáto nižšia veková hranica nie je nižšia než 13 rokov.
126. Ako je uvedené v časti 3.1 o informovanom súhlase, informácie musia byť zrozumiteľné pre cieľovú skupinu oslovovanú prevádzkovateľom, pričom osobitnú pozornosť musí venovať postaveniu detí. Na to, aby prevádzkovateľ získal „informovaný súhlas“ od dieťaťa, musí jazykom jasným a jednoduchým pre dieťa vysvetliť, ako zamýšľa spracúvať údaje, ktoré získa⁶¹. Ak by mal súhlas poskytnúť rodič, môže sa požadovať súbor informácií, ktoré umožnia dospelým ľuďom prijať informované rozhodnutie.
127. Z predchádzajúceho textu je zrejmé, že článok 8 sa uplatní, iba ak sú splnené tieto podmienky:

⁶⁰ Bez toho, aby bola dotknutá možnosť práva členského štátu odchýliť sa od danej vekovej hranice, pozri článok 8 ods. 1.

⁶¹ V odôvodnení 58 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa táto povinnosť opätovne potvrdzuje tvrdením, že prevádzkovateľ by sa mal v prípade potreby ubezpečiť, že poskytovaná informácia je zrozumiteľná pre deti.

- J) Spracúvanie údajov súvisí s ponukou služieb informačnej spoločnosti adresovanou priamo dieťaťu^{62, 63}.
- J) Spracúvanie údajov je založené na súhlase.

7.1.1 Služba informačnej spoločnosti

128. Na určenie rozsahu pôsobnosti pojmu „služba informačnej spoločnosti“ všeobecné nariadenie o ochrane údajov v článku 4 ods. 25 uvádza odkaz na smernicu 2015/1535.
129. Pri posudzovaní rozsahu tejto definície sa EDPB odvoláva aj na judikatúru Súdneho dvora⁶⁴. Súdny dvor uviedol, že *služby informačnej spoločnosti* zahŕňajú zmluvy a ďalšie služby, ktoré sa uzatvárajú alebo prenášajú online. Ak má služba dve hospodársky nezávislé zložky, z ktorých jedna je online zložka, napríklad ponuka a prijatie ponuky v súvislosti s uzavretím zmluvy alebo informácie týkajúce sa výrobkov alebo služieb vrátane marketingových činností, táto zložka je vymedzená ako služba informačnej spoločnosti, pričom na druhú zložku, ktorá predstavuje fyzické dodávanie alebo distribúciu tovaru, sa pojem služby informačnej spoločnosti nevzťahuje. Online dodávka služby patrí do rozsahu pôsobnosti pojmu *služba informačnej spoločnosti* v článku 8 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

7.1.2 Ponúkané priamo dieťaťu

130. Zahrnutie slovného spojenia „ponúkané priamo dieťaťu“ naznačuje, že článok 8 sa má uplatňovať iba na určité, nie všetky služby informačnej spoločnosti. V tejto súvislosti, ak poskytovateľ služby informačnej spoločnosti potenciálnym používateľom vysvetlí, že svoju službu ponúka iba osobám vo veku 18 rokov alebo starším a nespochybni to iný dôkaz (napríklad obsah stránky alebo marketingové plány), služba sa nebude považovať za „ponúkanú priamo dieťaťu“ a článok 8 sa nebude uplatňovať.

7.1.3 Vek

131. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov uvádza, že *„Členské štáty môžu právnym predpisom stanoviť na tieto účely nižšiu vekovú hranicu za predpokladu, že takáto nižšia veková hranica nie je menej než*

⁶² Podľa článku 4 ods. 25 všeobecného nariadenia o ochrane údajov služba informačnej spoločnosti je služba vymedzená v článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535: „b) „služba“ je každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb. Na účely tohto pojmu: i) „na diaľku“ znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné; ii) „elektronickým spôsobom“ znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vĺn, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami; iii) „na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“ znamená, že služba sa poskytuje prostredníctvom prenosu údajov na individuálnu žiadosť.“ Indikatívny zoznam služieb, na ktoré sa nevzťahuje tento pojem, je uvedený v prílohe I k uvedenej smernici. Pozri aj odôvodnenie 18 smernice 2000/31/EÚ.

⁶³ Podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa, článku 1, „[...] dieťa je každá ľudská bytosť mladšia ako osemnásť rokov, pokiaľ podľa právneho poriadku, ktorý sa na dieťa vzťahuje, nie je plnoletosť dosiahnutá skôr“, pozri rezolúciu Valného zhromaždenia OSN 44/25 z 20. novembra 1989 (Dohovor o právach dieťaťa).

⁶⁴ Pozri Súdny dvor, 2. decembra 2010, vec C-108/09, (Ker-Optika), body 22 a 28. V súvislosti so „zmiešanými službami“ sa EDPB odvoláva aj na vec C-434/15 (*Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain SL*), bod 40, v ktorom sa uvádza, že služba informačnej spoločnosti tvoriaca neoddeliteľnú súčasť celkovej služby, ktorej hlavným prvkom nie je služba informačnej spoločnosti (v tejto veci dopravná služba), nemôže byť kvalifikovaná ako „služba informačnej spoločnosti“.

13 rokov“. Prevádzkovateľ si musí byť vedomý týchto rozdielov vo vnútroštátnych právnych predpisoch a zohľadňovať cieľovú skupinu svojich služieb. Predovšetkým je potrebné poznamenať, že prevádzkovateľ poskytujúci cezhraničnú službu sa nemôže vždy opierať iba o dodržiavanie práva členského štátu, v ktorom má hlavnú prevádzkareň [main establishment], ale môže mať povinnosť plniť príslušné vnútroštátne právne predpisy každého členského štátu, v ktorom ponúka službu/y informačnej spoločnosti. Závisí to od toho, či si členský štát zvolí za referenčný bod v rámci svojho vnútroštátneho práva hlavnú prevádzkareň prevádzkovateľa alebo miesto pobytu dotknutej osoby. Pri tejto voľbe musia členské štáty v prvom rade zohľadňovať najlepší záujem dieťaťa. EDPB odporúča členským štátom, aby v tejto otázke hľadali harmonizované riešenie.

132. Pri poskytovaní služieb informačnej spoločnosti deťom na základe súhlasu sa od prevádzkovateľov bude očakávať, že vynaložia primerané úsilie na overenie, či používateľ dosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, a tieto kroky by mali byť úmerné povahe a rizikám spracovateľských činností.
133. Ak používateľ vyhlási, že dosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, potom by prevádzkovateľ mal uskutočniť primerané preverenia, na overenie či je toto vyhlásenie pravdivé. Aj keď potreba vynaložiť primerané úsilie na overenie veku nie je vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov výslovne uvedená, implicitne sa vyžaduje, pretože ak dieťa poskytne súhlas, keď ešte nedosiahol vek, od ktorého môže poskytnúť platný digitálny súhlas vo svojom mene, potom to spôsobí neplatnosť spracúvania údajov.
134. Ak používateľ vyhlási, že nedosiahol vek, od ktorého môže poskytovať digitálny súhlas, prevádzkovateľ môže uznať toto vyhlásenie bez ďalších preverovaní, ale bude musieť získať povolenie rodičov a overiť, že osoba, ktorá poskytuje súhlas, je nositeľom rodičovských práv a povinností.
135. Overovanie veku [age verification] by nemalo viesť k nadmernému spracúvaniu údajov. Súčasťou zvoleného mechanizmu overovania veku dotknutej osoby by malo byť posudzovanie rizika navrhovaného spracúvania údajov. V niektorých menej rizikových situáciách môže byť vhodné požadovať od nového objednávateľa služby, aby uviedol rok svojho narodenia alebo aby vyplnil formulár, v ktorom vyhlási, že (nie) je maloletá osoba⁶⁵. Ak vzniknú pochybnosti, prevádzkovateľ by mal preskúmať svoje mechanizmy overovania veku v danom prípade a zvážiť, či sú potrebné iné preverenia⁶⁶.

7.1.4 Súhlas dieťaťa a rodičovské práva a povinnosti

136. Pokiaľ ide o povolenie nositeľa rodičovských práv a povinností, všeobecné nariadenie o ochrane údajov neuvádza praktické spôsoby, ako získať súhlas rodiča alebo určiť, že niekto je oprávnený vykonať tento úkon⁶⁷. EDPB preto odporúča prijatie primeraného prístupu v súlade článkom 8 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov a článkom 5 ods. 1 písm. c) všeobecného nariadenia o ochrane údajov (minimalizácia údajov). Primeraným prístupom môže byť zamerať sa na získanie obmedzeného množstva informácií, ako sú kontaktné údaje rodiča alebo poručníka.

⁶⁵ Aj keď to nemusí byť vo všetkých prípadoch úplne spoľahlivé riešenie, je to príklad, ako plniť toto ustanovenie.

⁶⁶ Pozri Stanovisko 5/2009 WP29 k službám sociálnych sietí (WP 163).

⁶⁷ WP29 poznamenáva, že nositeľom rodičovských práv a povinností nie vždy je biologický rodič dieťaťa a že nositeľom rodičovských práv a povinností môžu byť viaceré strany, ku ktorým môžu patriť právnické aj fyzické osoby.

137. Čo je primerané na overenie, či má používateľ dostatočný vek na poskytnutie svojho vlastného súhlasu, a na overenie, či osoba poskytujúca súhlas v mene dieťaťa je nositeľom rodičovských práv a povinností, môže závisieť od rizík súvisiacich so spracúvaním údajov, ako aj od dostupných technológií. V prípadoch s nízkym rizikom môže byť postačujúce overenie rodičovských práv a povinností prostredníctvom e-mailu. Naopak, v prípadoch s vysokým rizikom môže byť vhodné požiadať o viac dôkazov, aby si prevádzkovateľ mohol overiť a uchovať informácie podľa článku 7 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁶⁸. Služby overovania poskytované dôveryhodnou treťou stranou môžu ponúkať riešenia minimalizujúce množstvo osobných údajov, ktoré musí spracúvať samotný prevádzkovateľ.

138. Príklad 23: Online herná platforma sa chce ubezpečiť, že nepľnoletí zákazníci si objednávajú jej služby len so súhlasom svojich rodičov alebo poručníkov. Prevádzkovateľ vykonáva tieto kroky:

139. Krok 1: Požiada používateľa, aby uviedol, či má menej alebo viac než 16 rokov (alebo alternatívny vek, od ktorého sa môže poskytovať digitálny súhlas). Ak používateľ uvedie, že má menej rokov, než je tento vek:

140. Krok 2: Služba informuje dieťa, že predtým, ako sa mu poskytne služba, musí jeho rodič alebo poručník poskytnúť súhlas alebo schváliť spracúvanie údajov. Od používateľa sa požaduje, aby uviedol e-mailovú adresu rodiča alebo poručníka.

141. Krok 3: Služba kontaktuje rodiča alebo poručníka a prostredníctvom e-mailu získa súhlas na spracúvanie údajov, a potom podnikne primerané kroky na potvrdenie, že dospelý človek je nositeľom rodičovských práv a povinností.

142. Krok 4: V prípade sťažností platforma vykoná doplňujúce kroky na overenie veku účastníka.

143. Ak platforma splnila ostatné požiadavky súhlasu, môže splniť dodatočné kritériá podľa článku 8 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vykonaním uvedených krokov.

144. Tento príklad ukazuje, že prevádzkovateľ môže sám preukázať, že vynaložil primerané úsilie na zabezpečenie získania platného súhlasu v súvislosti so službami poskytovanými deťom. V článku 8 ods. 2 sa osobitne dodáva, že „Prevádzkovateľ vynaloží primerané úsilie, aby si v takýchto prípadoch overil, že nositeľ rodičovských práv a povinností vyjadril súhlas alebo ho schválil, pričom zohľadní dostupnú technológiu.“

145. Je na prevádzkovateľovi, aby určil, aké opatrenia sú v konkrétnom prípade primerané. Všeobecným pravidlom je, že prevádzkovatelia by sa mali vyhnúť riešeniam na overovanie, ktoré samy o sebe vedú k nadmernému získavaniu osobných údajov.

146. EDPB uznáva, že môžu existovať prípady, keď je overovanie zložité (napríklad, keď deti poskytujúce svoj súhlas ešte nemajú vytvorenú „stopu identity“ alebo keď nie je jednoduché skontrolovať rodičovské práva a povinnosti). To je možné zohľadniť pri rozhodovaní, aké úsilie je dostatočné, ale od prevádzkovateľov sa bude očakávať, že svoje postupy a dostupné technológie budú priebežne preskúmavať.

147. S ohľadom na samostatnosť dotknutej osoby, vo vzťahu k poskytovaniu súhlasu so spracúvaním jej osobných údajov a k jej kontrole nad spracúvaním údajov, sa súhlas nositeľa rodičovských práv a povinností so spracúvaním osobných údajov dieťaťa alebo schválenie takého súhlasu nositeľom

⁶⁸ Napríklad by rodiča alebo poručníka mohol požiadať, aby mu bankovým prevodom zaplatil sumu 0,01 EUR, spolu so stručným potvrdením v príslušnom riadku transakcie, že vlastník bankového účtu je nositeľom rodičovských práv a povinností voči používateľovi. V prípade potreby by sa mali zabezpečiť alternatívne metódy overovania, aby sa predišlo nevhodnému diskriminačnému zaobchádzaniu s osobami, ktoré nemajú bankový účet.

rodičovských práv a povinností môže potvrdiť, zmeniť alebo odvolať, keď dotknutá osoba dosiahne vek, od ktorého môže poskytnúť digitálny súhlas.

148. V praxi to znamená, že ak dieťa nepodnikne žiadne kroky, súhlas poskytnutý nositeľom rodičovských práv a povinností so spracúvaním osobných údajov alebo schválenie takého súhlasu nositeľom rodičovských práv a povinností predtým, ako dieťa dosiahne prijateľný vek na poskytovanie digitálneho súhlasu, zostane platným základom pre spracúvanie údajov.
149. Po dosiahnutí prijateľného veku, od ktorého môže poskytnúť digitálny súhlas, bude mať dieťa možnosť samo odvolať súhlas v súlade s článkom 7 ods. 3. Podľa zásad spravodlivosti a zodpovednosti musí prevádzkovateľ dieťa o tejto možnosti informovať⁶⁹.
150. Je dôležité zdôrazniť, že podľa odôvodnenia 38 sa súhlas rodiča alebo poručníka nevyžaduje v prípade preventívnych alebo poradenských služieb ponúkaných priamo dieťaťu. Napríklad, poskytovanie služieb ochrany dieťaťa, ktoré sa ponúkajú dieťaťu prostredníctvom služby online konverzácie, si nevyžaduje predchádzajúce povolenie rodiča.
151. Napokon všeobecné nariadenie o ochrane údajov uvádza, že pravidlami týkajúcimi sa požiadaviek na povolenie rodiča vo vzťahu k maloletej osobe nie je dotknuté „všeobecné zmluvné právo členských štátov, napríklad pravidlá platnosti, uzatvárania alebo účinkov zmluvy vo vzťahu k dieťaťu“. Preto sú požiadavky na platný súhlas s používaním údajov o deťoch súčasťou právneho rámca, ktorý sa musí považovať za oddelený od vnútroštátneho zmluvného práva. Tieto usmernenia preto neriešia otázku, či je zákonné uzatváranie online zmlúv maloletou osobou. Oba právne režimy sa môžu uplatňovať súbežne a rozsah pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov nezahŕňa harmonizáciu vnútroštátnych ustanovení zmluvného práva.

7.2 Vedecký výskum

152. Vymedzenie účelov pre vedecký výskum má zásadné dôsledky pre rozsah spracovateľských činností, ktoré môže prevádzkovateľ vykonávať. Pojem „vedecký výskum“ nie je vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov vymedzený. Odôvodnenie 159 uvádza: „(...) Na účely tohto nariadenia by sa spracúvanie osobných údajov na účely vedeckého výskumu malo vykladať široko. (...)“, EDPB sa však domnieva, že tento pojem by nemal presahovať svoj bežný význam, a domnieva sa, že „vedecký výskum“ v tomto kontexte znamená prípravu výskumného projektu podľa príslušných odvetvových metodických a etických noriem v súlade s osvedčeným postupom.
153. Ak je súhlas právnym základom pre vykonávanie výskumu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, tento súhlas s použitím osobných údajov by sa mal odlišiť od iných požiadaviek na poskytnutie súhlasu, ktoré slúžia ako etická norma alebo procesná povinnosť. Príklad takej procesnej povinnosti je uvedený v nariadení o klinickom skúšaní liekov, kde spracúvanie údajov nie je založené na súhlase, ale na inom právnom základe. V kontexte právnych predpisov o ochrane údajov by sa uvedená forma súhlasu [podľa nariadenia o klinickom skúšaní liekov] mohla považovať za dodatočné ochranné opatrenie⁷⁰. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov neobmedzuje uplatňovanie článku 6 iba na súhlas, pokiaľ ide o spracúvanie údajov pre účely výskumu. Pokiaľ platia primerané záruky, ako sú požiadavky podľa článku 89 ods. 1, a spracúvanie údajov je spravodlivé, zákonné, transparentné a v súlade so zásadami na minimalizáciu údajov a s individuálnymi právami, k dispozícii môžu byť iné

⁶⁹ Dotknuté osoby by mali byť oboznámené aj s právom na zabudnutie, stanoveným v článku 17, ktoré je osobitne relevantné v prípade súhlasu poskytnutého v čase, keď je dotknutá osoba ešte dieťa, pozri odôvodnenie 63.

⁷⁰ Pozri aj odôvodnenie 161 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

právne základy, ako je článok 6 ods. 1 písm. e) alebo f)⁷¹. Platí to aj pre osobitné kategórie údajov podľa obmedzenia v článku 9 ods. 2 písm. j)⁷².

154. Odôvodnenie 33 zrejme prináša určitú flexibilitu, pokiaľ ide o špecifikáciu a podrobnosť pre poskytnutie súhlasu v kontexte vedeckého výskumu. V odôvodnení 33 sa uvádza: „Často nie je možné v čase získavania údajov úplne určiť účel spracúvania osobných údajov na účely vedeckého výskumu. Preto by sa dotknutým osobám malo umožniť udeliť svoj súhlas pre určité oblasti vedeckého výskumu, pokiaľ sú dodržané uznávané etické normy vedeckého výskumu. Dotknuté osoby by mali mať možnosť udeliť svoj súhlas iba na určité oblasti výskumu alebo časti výskumných projektov v rozsahu, ktorý umožňuje zamýšľaný účel.“
155. Po prvé, je potrebné poznamenať, že odôvodnením 33 sa neruší platnosť povinností týkajúcich sa požiadavky, aby bol súhlas konkrétny. Čo v zásade znamená, že projekty vedeckého výskumu môžu zahŕňať osobné údaje na základe súhlasu iba v prípade, že majú podrobne opísaný účel. V prípadoch, keď účely pre spracúvanie údajov v rámci projektu vedeckého výskumu nie je možné špecifikovať už na začiatku, odôvodnenie 33 umožňuje ako výnimku opísať účel všeobecnejšie.
156. Vzhľadom na prísne podmienky stanovené v článku 9 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, týkajúce sa spracúvania osobitných kategórií údajov, EDPB poznamenáva, že ak sa osobitné kategórie údajov spracúvajú na základe výslovného súhlasu, uplatnenie flexibilného prístupu podľa odôvodnenia 33 bude podliehať prísnejšiemu výkladu a vyžadovať si vyššiu úroveň kontroly.
157. Z celkového pohľadu, všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa nemôže vykladať tak, že umožňuje prevádzkovateľovi obchádzať základnú zásadu špecifikácie účelov, na ktoré sa požaduje súhlas dotknutej osoby.
158. Ak účely výskumu nie je možné úplne špecifikovať, prevádzkovateľ musí nájsť iné spôsoby, ako zabezpečiť, aby sa základné požiadavky na poskytnutie súhlasu plnili čo najlepšie, napríklad umožniť dotknutým osobám poskytnutie súhlasu s účelom výskumu všeobecnejšie a na konkrétne etapy výskumného projektu, o ktorých sa už na začiatku vie, že sa uskutočnia. A ako výskum napreduje, súhlas na ďalšie kroky v rámci projektu sa môže získať pred začiatkom nasledujúcej etapy. Aj takýto súhlas by však mal byť v súlade s príslušnými etickými normami pre vedecký výskumu.
159. Prevádzkovateľ môže navyše v takých prípadoch uplatniť ďalšie záruky. Napríklad, v článku 89 ods. 1 sa zdôrazňuje potreba záruk pri spracovateľských činnostiach na účely vedeckého alebo historického výskumu či na štatistické účely. Na tieto účely „sa v súlade s týmto nariadením vzťahujú primerané záruky pre práva a slobody dotknutej osoby“. Ako možné záruky sú uvedené minimalizácia údajov, anonymizácia a bezpečnosť údajov⁷³. Anonymizácia je uprednostňovaným riešením, hneď ako je možné účel výskumu dosiahnuť bez spracúvania osobných údajov.

⁷¹ Článok 6 ods. 1 písm. c) sa môže uplatniť aj na časti spracovateľských operácii osobitne vyžadované zákonom, ako je napríklad získavanie spoľahlivých a rozsiahlych údajov podľa protokolu schváleného členským štátom podľa nariadenia o klinickom skúšaní liekov.

⁷² Osobitné skúšanie liekov sa môže vykonávať na základe práva EÚ alebo vnútroštátneho práva podľa článku 9 ods. 2 písm. i).

⁷³ Pozri napríklad odôvodnenie 156. Spracúvanie osobných údajov na vedecké účely by malo byť v súlade aj s ďalšími príslušnými právnymi predpismi, napríklad v oblasti klinického skúšania, pozri odôvodnenie 156, v ktorom je zmienka o nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 zo 16. apríla 2014 o klinickom

160. Keď okolnosti výskumu neumožňujú poskytnutie konkrétneho súhlasu, ďalšou zárukou je transparentnosť. Nedostatočnú špecifikáciu účelu môžu vynahradiť informácie o vývoji účelu, ktoré pravidelne poskytujú prevádzkovatelia podľa pokroku vo výskumnom projekte, takže časom môže byť súhlas natoľko konkrétny, ako je to možné. Dotknutá osoba má pri tom aspoň základné informácie o aktuálnej situácii, čo jej umožňuje posúdiť, či má alebo nemá využiť napríklad právo na odvolanie súhlasu podľa článku 7 ods. 3⁷⁴.
161. Aj komplexný výskumný plán dostupný dotknutým osobám, aby o ňom vedeli pred poskytnutím súhlasu, by mohol pomôcť nahradiť nedostatočnú špecifikáciu účelu⁷⁵. Tento výskumný plán by mal čo najzrozumiteľnejšie špecifikovať plánované výskumné otázky a pracovné metódy. Výskumný plán by ďalej mohol prispieť k súladu s článkom 7 ods. 1, keďže prevádzkovatelia musia dokázať, aké informácie boli dostupné dotknutým osobám v čase poskytnutia súhlasu, aby mohli demonštrovať, že tento súhlas je platný.
162. Je dôležité pripomenúť, že ak sa ako právny základ pre spracúvanie údajov používa súhlas, dotknutá osoba musí mať možnosť svoj súhlas odvolať. EDPB poznamenáva, že odvolanie súhlasu by mohlo poškodiť tie typy vedeckého výskumu, ktoré vyžadujú, aby údaje bolo možné spojiť s jednotlivcami, keďže je vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov jednoznačne stanovené, že súhlas možno odvolať, a prevádzkovatelia sa tým musia riadiť - preto z tejto požiadavky neexistuje výnimka pre vedecký výskum. Keď prevádzkovateľ dostane žiadosť o odvolanie súhlasu, musí v zásade okamžite vymazať osobné údaje, ak chce pokračovať vo využívaní údajov na účely výskumu⁷⁶.

7.3 Práva dotknutých osôb

163. Ak je spracovateľská činnosť založená na súhlase dotknutej osoby, ovplyvní to práva tohto jednotlivca. Dotknuté osoby môžu mať právo na prenosnosť údajov (článok 20), ak je spracúvanie údajov založené na súhlase. Zároveň, ak je spracúvanie údajov založené na súhlase, neuplatňuje sa právo namietať (článok 21), hoci právo na odvolanie súhlasu môže viesť kedykoľvek k podobnému výsledku.

skúšaní liekov na humánne použitie. Pozri aj Stanovisko 15/2011 WP29 k vymedzeniu pojmu súhlas (WP 187), s. 7: „Získaním súhlasu navyše nezanikajú povinnosti prevádzkovateľa podľa článku 6 týkajúce sa spravodlivosti, nevyhnutnosti a primeranosti, ako aj kvality údajov. Napríklad, aj keď je spracúvanie osobných údajov založené na súhlase používateľa, neoprávňuje to na získavanie údajov, ktoré nie je potrebné vo vzťahu k uvádzanému účelu.“ [...] Zásadou je, že súhlas by sa nemal vnímať ako výnimka z ostatných zásad ochrany údajov, ale ako záruka. Je predovšetkým základom zákonnosti a nebráni uplatňovaniu ostatných zásad.“

⁷⁴ Relevantné môžu byť aj ďalšie opatrenia transparentnosti. Keď prevádzkovatelia začnú so spracúvaním údajov na vedecké účely, aj keď na začiatku nemožno poskytnúť úplné údaje, môžu určiť konkrétnu kontaktnú osobu, na ktorú sa môžu dotknuté osoby obracať s otázkami.

⁷⁵ Taká možnosť je uvedená v článku 14 ods. 1 platného zákona o osobných údajoch vo Fínsku (*Henkilötietolaki*, 523/1999).

⁷⁶ Pozri aj Stanovisko 05/2014 WP29 k technikám anonymizácie (WP 216).

164. Články 16 až 20 všeobecného nariadenia o ochrane údajov uvádzajú, že (ak je spracúvanie údajov založené na súhlase) dotknuté osoby majú po odvolaní súhlasu právo na vymazanie údajov a právo na obmedzenie, opravu a prístup⁷⁷.

8 SÚHLAS ZÍSKANÝ PODĽA SMERNICE 95/46/ES

165. Prevádzkovatelia, ktorí v súčasnosti spracúvajú údaje na základe súhlasu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane údajov, nemusia v rámci prípravy na všeobecné nariadenie o ochrane údajov automaticky úplne obnoviť všetky existujúce vzťahy s dotknutými osobami týkajúce sa súhlasu. Súhlas, ktorý bol doposiaľ získaný, zostáva v platnosti, pokiaľ je v súlade s podmienkami stanovenými vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov.
166. Pre prevádzkovateľov je dôležité do 25. mája 2018 podrobne preskúmať súčasné pracovné postupy a záznamy, aby sa ubezpečili, že existujúce súhlasy spĺňajú požiadavky všeobecného nariadenia o ochrane údajov (pozri odôvodnenie 171 všeobecného nariadenia o ochrane údajov⁷⁸). Všeobecným nariadením o ochrane údajov sa v praxi nemenia samotné zásady ochrany osobných údajov, ale skôr sa v praxi zvyšujú nároky, pokiaľ ide o uplatňovanie mechanizmov poskytovania súhlasu, a zavádzajú sa viaceré nové požiadavky, ktoré si od prevádzkovateľov vyžadujú zmenu mechanizmov poskytovania súhlasu⁷⁹.
167. Napríklad, keď všeobecné nariadenie o ochrane údajov vyžaduje, aby bol prevádzkovateľ schopný preukázať, že získal platný súhlas, všetky predpokladané súhlasy, ku ktorým sa nezachovali žiadne zmienky, automaticky nespĺňajú kritériá všeobecného nariadenia ochrane údajov pre súhlas a budú sa musieť obnoviť. Podobne, keďže všeobecné nariadenie o ochrane údajov požaduje „vyhlásenie alebo jednoznačný potvrdzujúci úkon“, všetky predpokladané súhlasy, ktoré boli založené na skrytejšej forme konania dotknutej osoby (napríklad vopred označené políčko), takisto nebudú v súlade s kritériami všeobecného nariadenia o ochrane údajov pre súhlas.
168. Okrem toho, aby bolo možné preukázať, že súhlas bol získaný, alebo že bolo možné podrobnejšie prejať vôľu dotknutej osoby, môže byť potrebná revízia postupov a systémov IT. Zároveň musia byť dostupné mechanizmy pre dotknuté osoby na jednoduché odvolanie súhlasu a musia sa poskytovať informácie o tom, ako možno súhlas odvolať. Ak existujúce postupy získavania a riadenia súhlasu

⁷⁷ V prípadoch, keď sú určité spracovateľské činnosti obmedzené podľa článku 18 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, môže byť na odstránenie obmedzení potrebný súhlas dotknutej osoby.

⁷⁸ V odôvodnení 171 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza: „*Smernica 95/46/ES by sa mala týmto nariadením zrušiť. Spracúvanie, ktoré už prebieha v deň začatia uplatňovania tohto nariadenia, by sa malo zosúladiť s týmto nariadením do dvoch rokov odo dňa jeho nadobudnutia účinnosti. Ak sa spracúvanie zakladá na súhlase podľa smernice 95/46/ES, nie je na to, aby prevádzkovateľ mohol pokračovať v tomto spracúvaní po dátume začatia uplatňovania tohto nariadenia potrebné, aby dotknutá osoba opätovne vyjadrila svoj súhlas, pokiaľ je spôsob, akým bol súhlas vyjadrený, v súlade s podmienkami tohto nariadenia. Rozhodnutia, ktoré Komisia prijala, a povolenia, ktoré dozorné orgány vydali na základe smernice 95/46/ES, zostávajú v platnosti až do ich zmeny, nahradenia alebo zrušenia.*“

⁷⁹ Ako už bolo spomenuté v úvode, vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa uvádza podrobnejšie vysvetlenie a špecifikácia požiadaviek na získanie a preukázanie platného súhlasu. Mnohé z nových požiadaviek vychádzajú zo Stanoviska 15/2011 k súhlasu.

nesplňajú kritériá všeobecného nariadenia o ochrane údajov, prevádzkovatelia budú musieť získať nový súhlas v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov.

169. Na druhej strane, keďže nie všetky prvky uvedené v článkoch 13 a 14 musia byť vždy prítomné ako podmienka informovaného súhlasu, rozšírená informačná povinnosť podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov nevyhnutne odporuje nadviazaniu na súhlas, ktorý bol poskytnutý pred nadobudnutím účinnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov (pozri stranu 15). V smernici 95/46/ES sa nenachádzala žiadna požiadavka, aby boli dotknuté osoby informované o základe, na ktorom sa spracúvanie údajov vykonáva.
170. Ak prevádzkovateľ zistí, že súhlas získaný podľa starých právnych predpisov nebude spĺňať kritériá všeobecného nariadenia o ochrane údajov týkajúce súhlasu, musí vykonať opatrenia na splnenie týchto kritérií, napríklad aktualizáciou získavania súhlasu spôsobom, ktorý zodpovedá požiadavkám všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov nie je možné vymeniť jeden právny základ za iný. Ak prevádzkovateľ nie je schopný obnoviť súhlas spôsobom, ktorý zodpovedá týmto požiadavkám - a nie je schopný ani jednorazovo vykonať zmenu zodpovedajúcu všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov opretím spracúvania údajov o iný právny základ a takto zabezpečiť, že pokračovanie spracúvania údajov je spravodlivé a zodpovedné, spracovateľská činnosť musí byť zastavená. Prevádzkovateľ musí v každom prípade dodržiavať zásady spravodlivého, zákonného a transparentného spracúvania údajov.